Ára: 16 fillér

DEBRECZEN

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: József kir. herceg-utca 1. (Bika-bérház) Telefon: 17-52 és 27-89 (6 mellékállomás)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ
XX. évf. 67. sz. 1943 március 24 szerda

Előfizetési ár: havonta 3.80 P, negyedévre 11.— pengő. — Egyes szám ára: hétköznap 16 fillér, vasárnap 30 fillér.

Elmarad a Nemzetközi Vásár és minden ipari árumintavásár

Sikeres ellentámadások és súlyos elhárító harcok Tunéziában

Rommel vette át az északafrikai német-olasz haderő főparancsnokságát

A keleti fronton meghiusult az Orel-vidék megszerzésére irányuló szovjet támadás

Észak-Afrikában teljes erővel tombol a nagy küzdelem. Az angol-amerikai offenzíva vasárnap megindult a tengely tuniszi hídfőállása ellen. A Montgomery tábornok vezetése alatt álló 8. angol hadsereg frontális támadást intéz a Mareth-vonal ellen, ugyanekkor Közép-Tuniszban Eisenhower tábornok amerikai csapatai nyugatról észak- és délkeletre irányuló támadással igyekszenek a Mareth-vonalnál a tengelycsapatok hátsó összeköttetéseit fenyegetni. Ez a két oldalról jövő hadmozdulat okozza, hogy a tengelycsapatok Tuniszban súlyos harcokban állanak — állapítják meg Berlinben. Az egyes hadműveletekről pillanatnyilag még semmit sem lehet mondani, annyi azonban megállapítható, hogy az angolszászok ismételten bejelentett offenzívájukat csak akkor kezdték meg, amikor már azt hitték, hogy számbelileg túlnyomó fölényben vannak.

A keddi német hadijelentés azt közli, hogy Dél- és Közép-Tunéziában a heves harcok tovább tartanak, a német csapatok ellentámadásokkal néhány helyen visszavetették az ellenséget, más arcvonalszakaszokon a német és olasz kötelékek súlyos elhárító harcokban állanak.

Az Interinf jelentése szerint a tengelycsapatok Délkelet-Tunéziában hétfőn részben elkeseredett harcokban minden arcvonalszakaszon megállították az állásaik ellen irányuló angol-amerikai hadműveleteket.

Az amerikaiak előretörését Gafsa felől Kelet-Tunézia partvidéke felé Makanszitól keletre a hegyszorosokban állították meg anélkül, hogy a német-olasz biztosító erőknek ezen a területen még csak a tartalékokat is be kellett volna vetni.

Az ettől az előretörési iránytól keletre lezajlott amerikai vállalkozás is meghiúsult a német és olasz csapatok elszánt védelmén, melyek merész rajtaütésekkel és oldalról, valamint hátulról jövő támadásokkal súlyos veszteségeket okozott az előremenetelő amerikaiaknak.

Különösen értékes elhárító eredményt értek el Rommel gépesített kötelékei azzal az angol sivatagi hadtesttel szemben, amely Kszar Rhilane felől a Mareth-vonal oldalába és hátába tört előre. Miután az erős német-olasz biztosító erők már az előző nap megtámadták ezt az előretörést, a német tartalékok hétfőn hatalmas ellentámadásba mentek át, amelyek az angoloknak súlyos veszteségeket okoztak emberben és hadianyagban és visszavetették őket a Sós-sivatagba.

A tengely erős harci repülőkötelékei annyira fokozták az ellenség veszteségeit, hogy az angolok az egész vonalon kénytelenek voltak rendetlenül visszavonulni kiindulási állásaikba és otthagyni hadianyaguk jelentékeny részét.

Ezzel meghiúsult az amerikaiak és angolok első nagyszabású kísérlete, hogy rendkívül nagytömegű hadianyaggal és nagy embertömegeket felhasználva kiemeljék sarkaiból a Mareth-vonal állásrendszerét. Mindenesetre számolni kell még a megkerülő hadművelet folytatásával, tekintettel arra, hogy az ellenség ezen a területen jelentékeny fölényben van emberben és fegyverzetben.

Az angol 8. hadsereg nagy gyalogos erőivel folytatott támadásai a tulajdonképpeni Mareth-vonal ellen éppen ilyen súlyos ellenséges veszteségek mellett omlottak össze. Az egész német-olasz állásrendszer Délkelet-Tunéziában hiánytalanul a tengely kezében van.

Berlini értesülés szerint az északafrikai német-olasz haderő főparancsnokságát Rommel vezértábornagy vette át.

A KELETI ARCVONAL

helyzetéről Berlinben a következő összefoglaló képet adják:

Február 13-án a Dnyeper és a Donec között kezdődő nagy német ellentámadás, amely a charkovi csatán túlmenően a Kurszktól nyugatra és északnyugatra folyó támadó műveletekhez vezetett, egyben lezárta az oreli nagy elhárító csatát is. A közel két hónapig tartó harcokban, amelyekben a bolsevisták március elején a Sztalingrádnál lekötött elit-csapatokat is bevetették, a német hadosztályok emberben és hadianyagban fölényben levő ellenséggel szemben álltak meg helyüket.

Charkov visszavétele és a Donec-vonal birtokbavétele mellett kétségtelen legjelentősebb eseménye a négy hónap óta tartó keleti téli csatának. Oreliől délre és délnyugatra a szovjet vezetés folytatta támadásait egészen a legutóbbi napokig.

Azonban tekintettel a német hadműveletek északi irányú térnyerésére, már csak napok kérdése, hogy a szovjet csapatok a támadásból itt is kénytelenek legyenek a védekezésbe átmenni.

Zsevszk elfoglalása és a Zsevszk és Oreli arcvonal legdélnyugatibb része közötti harci rés kiöltése gyakorlatilag az oreli csata befejezését jelentette, amely így is a német csapatok és a német fegyverek teljes elhárító győzelmével végződött. Azonban a szovjet hadvezetés hétfőn nemcsak itt volt kénytelen támadó tevékenységét erősen korlátozni, hanem a keleti arcvonal többi szakaszain is, ahol a bolsevisták sok nehéz fegyver és erős lövészkötelékek harcbadobásával megpróbálták a német vonalak lerohanását. Azok a súlyos veszteségek, amelyeket a bolsevista alakulatok elszenvedtek anélkül, hogy még csak részeredményt is elértek volna, nyilván jelentékenyen lerontották a szovjet támadó kötelékek harci készségét. Szpasz Domenszkoje mellett például az egyik német rohamosztag sok olyan hadifoglyot ejtett, akiknek a vallomása szerint hadosztályuk már az első támadó napokban több mint 50%-os veszteséget szenvedett halottakban és sebesültekben. A hadosztálynak a következő nap friss lövészezredekkel megerősítve újból támadni kellett és a harcban állománya annyira leromlott, hogy ma már alig 2000 főt számlál.

Leningrádnál és a Ladogatónál hasonló a helyzet, bár a bolsevisták itt hétfőn még kisebb erőkkel támadtak. Ezek a támadások azonban belső összefüggés nélkül zajlottak le és a német elhárító csapatok azokat könnyen visszaverték.

Nagy vonalakban a keleti arcvonalon a helyzet az, hogy a kubáni hídfőnél tovább tart a nyugalmi állapot, éppúgy a többi arcvonalszakaszon is, Bjelgorod vidékét is beleértve, ahol szintén csak jelentéktelen harcok voltak. A német támadó mozdulatok Kurszktól nyugatra és északnyugatra további teret nyertek. Itt a bolsevisták a déli arcvonalról elvont kötelékeket vetették harcba, amelyeket erős német légi erők támadtak eredményesen.

A HÁBORÚ UTÁNI

tervekről mind több szó esik minden ország sajtójában.

A bolgár „Zora" című lap keddi számában a Churchill által javasolt „új Népszövetséggel" foglalkozik. Ebben a tervezetben — írja a lap — a kisállamokra hihetetlenül kemény sors vár. A terv szerint ugyanis még a „közösség" köréből származó államoknak is le kellene mondaniok nemzeti törekvéseikről és a nagyhatalmakkal való egyenjogúságukról.

Mint a MTI Lisszabonon át érkezett jelentése közli, a londoni Times hosszabb cikkben foglalkozik azzal a kérdéssel, hogy miként lehet Európa biztonságát biztosítani a háború után.

— A legkényesebb kérdés — írja — a nemzetközi biztonság szempontjából a nagyállamok és a kisállamok egymásközti viszonyának kérdése. Az európai biztonságot nem valósítják meg akkor, ha visszaállítják a háború előtti állapotot. Az európai biztonság érdeke a nagy és kis hatalmak közötti viszonynak új elrendezését és új fogalmát követeli meg.

— Megköveteli azt is, hogy mind a nagy, mind a kis nemzetekre nézve új értelmezést adjanak a szabad önrendelkezés és a függetlenség fogalmának. Ez nem annyit jelent, hogy többé nincsenek különálló és független nemzetek, hanem azt jelenti, hogy ezt a függetlenséget korlátozza az egymástól való kölcsönös függés és hogy a függetlenséget olyan módon kell értelmezni, amely lehetővé teszi, hogy több nemzet valamely elhatárolt kontinentális térségben úgy éljen, hogy ne csorbítsa egymás biztonságát és jólétét.

A lap szükségesnek mondja az európai hagyományok, nyelvek kultura, kulturintézmények sokféleségének megóvását, sőt kiterjesztését, de hozzáteszi, hogy az „egyesült nemzetek" szervezete adja meg azt a szilárd katonai és gazdasági keretet, amely egyedül nyujthat biztonságot Európa népei számára.

Kelet-Európában akadályt jelent a bizalom hiánya. A Times úgy véli, hogy ennek a feltétlenül szükséges bizalomnak a hátában Oroszországnak különös szerepe van. Oroszország ennek a szerepének betöltését már meg is kezdte, amikor kinyilvánította, hogy nem óhajt befolyást gyakorolni a keleteurópai országok kormányainak ideológiai irányzatára.

— Európa el fog veszni — és nem csupán Európa, — ha az Egyesült Államok, Oroszország és Nagybritannia között az egyetértés nem marad fenn teljes mértékben. Azonban a biztonság minden jövőbeli világszervezeténél ésszerűen számot kell vetni a földrajzi szomszédságokkal.

MINDENKI TEHET JAVASLATOT NÉMETORSZÁGBAN

Mint a német propagandaminiszterium közli, az ország lakosságának körében nagy visszhangra talált az a hivatalos felhívás, hogy mindenkinek módjában áll javaslatokat tenni a totális hadvezetés keresztülvitelére. Már a hirdetmény megjelenésének napján a birodalom minden részéből többszáz levél érkezett igen értékes ötletekkel, illetőleg javaslatokkal. Illetékes helyen minden javaslatot megvizsgálnak és utána néznek, hogy minden visszaélésnek azonnali megszüntetéséről gondoskodjanak.

A SZOVJET ANGOL KORMÁNYVÁLTOZÁST KÖVETEL

Londoni politikai és diplomáciai körökben nagy feltűnést keltett a „News Chronicle"-nek az a cikke, amely Eden washingtoni tárgyalásaiva lkapcsolatban foglalkozik az angol-szovjet kapcsolatokkal. A lap szerint Moszkvában csodálkozást és felháborodást kelt, hogy Chamberlain több minisztere, így elsősorban lord Simon, még ma is irányadó tisztséget tölt be. Ezeknek az embereknek el kell tünniök a kormányból. Londoni politikai körökben a szovjet nagykövetség kezdeményezéseinek tulajdonítják a cikk megjelenését s az idők jelének tartják, hogy ilyen cikk egyáltalában megjelenhetett.

EDEN

Newyorkból ismét visszatért Washingtonba. Hir szerint ezen

TÖKÉS FOTO
PÜSPÖKI PALOTA

FERENCJÓZSEF KESERŰVIZ

a héten három napot az amerikai hadsereg és a haditengerészet körében töltl. Newyorkban többek között La Guardia polgármesterrel, Wendell Willkievel, Henry Keyser hajógyárossal és John Rockefellerrel tárgyalt.

Washingtonban hire jár, hogy Eden és Roosevelt megegyeztek a francia kérdésben. Támogatni fogják Giraud katonai vezetését és „melegen ünneplik de Gaulle együttműködését".

DITMAR ALTÁBORNAGYY A TÉLI CSATÁRÓL

Ditmar német altábornagy rádióelőadást tartott „Epilógus a téli csatához" címmel. A többi között a következőket fejtegette: A szovjet tömegroham előbb vagy utóbb mindenütt megállott, hadműveleti céljának elérése előtt. Ez a kitartásunk a legnagyobb mértékben keresztülhúzta az ellenfél minden számítását. Ma fel kell tennie a kérdést, vajon kétségtelen téli sikerei felérnek-e azokkal a súlyos veszteségekkel, amelyeket középen és északon szenvedett?

A négyzetmérföldekben elért nyereség kétségtelenül messze alatta van annak, amire a szovjet vezetőség törekedett és amit legalább is elérni remélt, amikor a hadiszerencse folytán ölébe hullott a Volgánál s a Donnál a meglepetés folytán elért siker. Kelet-Ukrajna megszállására, az ott harcoló csapatok megsemmisítésére az általános győzelmes előnyomulásra vonatkozó remények és várakozások alaposan meghiúsultak. A hatalmas téli küzdelem utolsó szakasza megmutatta hadműveleti képességeik határait. A szovjet is alá van vetve minden támadás kulminálási törvényének, különösen pedig, hogy nem ismerte fel, melyik az az időpont, amelytől fogva támadási ereje megszűnésre volt ítélve.

Nyilván belecsúszott abba a legnagyobb hibába, amelyet valamely vezetés elkövethet, nevezetese az ellenfél lebecsülésébe. Bizonyosra vehető, hogy a német vezetésnek a legutolsó hetek hadműveleteiben tanusított okos mértéktartása, amellyel a harci erők megtartását is figyelembe vette, az ellenfél megsemmisítését is, kétségtelen előnyöket biztosított a németeknek. Merészség és mértéktartás, mind a kettő a maga idejében: ez volt az, ami meghozta a németeknek ezt a kétségtelen sikert.

SPELLMAN ÉRSEK LONDONBÓL VISSZATÉR ÉSZAKAFRIKÁBA

Spellman érsek londoni látogatása után ismét visszatér Észak-Afrikába — mint az Aftonbladet londoni tudósítója közli. A tudósító rámutat arra, hogy Spellman érsek utazásának titkáról a brit fővárosban még mindig nem tudnak semmit.

TOKIÓBAN

hétfőn a háromhatalmi egyezmény megállapodásainak megfelelően ülést tartott a japán, német és olasz vegyes bizottság. A megbeszéléseken a hármasegyezmény hatalmainak együttműködéséről volt szó az új világrend felépítésében, valamint a közös háború folytatása kérdésében. Az értekezleten teljes egyetértésre jutottak valamennyi pontban.

HADIJELENTÉSEK

Keleti szárazföldi harcok

A német véderő főparancsnoksága közli:

Kurszktól nyugatra támadásunk a rendkivül rossz talajviszonyok és a szívós bolsevista ellenállás ellenére is újabb teret nyert.

A *Ladoga tótól* délre az újabb ellenséges támadások elkeseredett harcokban összeomlottak.

A *keleti arcvonal* összes többi, megszilárdult szakaászáról csak helyi jelentőségű harci cselekményeket jelentettek.

Az a januárban kezdett nagy ellenséges támadás, amelyet északról és délről Orel vidékének megszerzésére indítottak, a német csapatok határozott ellenállásán meghiusult. Az Orel körül lefolyt nyolchetes súlyos téli csatában a Szovjet 10.594 fogyot veszteti és több mint 150.000 fő a vérveszteségе. A német csapatok 1061 páncélost, 485 löveget és számtalan minden egyéb fegyvert zsákmányoltak vagy elpusztítottak.

Nyugati légiháború

Ellenséges bombázók hétfőn nagy magasságból az északnémet partvidéket támadták. A lakosságnak, elsősorban Wilhelmshavenben, veszteségei voltak. Vadászrepülőink és a tengerészeti légvédelmi tüzérség öt ellenséges bombázó repülőgépet lelőttek.

Nehéz német harci repülőgépek a keddre virradó éjszakán az Anglia keleti partvidékén fekvő Hartlepool hajóépítő berendezéseit és ellátó kikötőit támadták. (MTI.)

Északafrikában és a Földközi-tengeren

A német véderő főparancsnoksága közli: *Dél- és Közép-Tunéziában a heves harcok tovább folynak. A német csapatok ellentámadásokkal néhány helyen visszavetették az ellenséget, más arcvonalszakaszon a német-olasz kötelékek a légi erőtől támogatva súlyos elhárító harcokban állanak.*

A földközi tengeri tér fölött 15 ellenséges repülőgépet lőttünk le. Saját veszteségünk három repülőgép.

Az olasz főhadiszállás közleménye:

A hétfői napon kemény harcok folytak a tunéziai harctereken, különösen a középső és déli arcvonalon.

A tengelyrepülők kikémlelték és megtámadták az ellenséges páncélosok gyülekező helyeit. A német vadászrepülők 12 ellenséges repülőgépet elpusztítottak, három másik ellenséges repülőgép a légvédelmi ütegek tüzében kigyulladt és lezuhant. Három repülőgépünk nem tért vissza támaszpontjára.

Légitámadás Nápoly és Palermo ellen

A március 23-ra virradó éjszake *ellenséges repülőgépek bombákat vetettek Nápolyra és környékére.* A bombázásnak nem voltak áldozatai.

Hétfőn délután körülbelül *20 négymotoros amerikai repülőgép támadást intézett Palermo ellen.* A bombázás következtében a városban több épület elpusztult, vagy megrongálódott. A polgári lakosság köréből az eddigi megálapitások szerint *38 ember életét vesztette és 184-en megsebesültek.* A lakosság példás magaviseletet tanusított. *A légvédelmi ütegek, továbbá az olasz és német vadászrepülők öt négymotoros repülőgépet lelőttek.* — Ezek a tengerbe zuhantak. (MTI)

A pápa influenzában megbetegedett

Róma, márc. 23. Mint a Vatikánból hivatalosan közlik, a pápa szokásos szerdai fogadása elmaradt, mert XII. Pius pápa vasárnap váratlanul influenzában megbetegedett.

A betegség lefolyása normális. Hétfőn este a láz aránylag magas volt. Kedden reggel a láz leesett és a beteg általános közérzete megjavult. A pápa orvosi tanácsra, legalább is kedden egész na págyban maradt.

XII. Pius pápa különben eg sz betegsége alatt folytatja munkáját és előreláthatólag szerdán reggel fogadni fogja legközelebbi munkatársait.

A kihallgatások valószínüleg egész héten elmaradnak és elmarad — mint jelentették — a szerdai közös kihallgatás is.

A bolgárok a magyar szellemi élet hatása alatt állanak

Bolgár nemzetnevelési osztályfőnök előadása Debrecenben

Stefan Pop-Vassilev nemzetnevelési miniszteri osztályfőnök a bolgár szellemi életről tartott előadást tegnap a Központi Egyetemen. Az előadás iránt nagy érdeklődés nyilvánult meg. A közönség soraiban láttuk az egyetem számos professzorát, a debreceni Bolgár-Magyar Társaság több tagját, dr Balla Bertalan elnökkel.

Dr **Pukánszky Béla** professzor üdvözölte az előadót, akinek nagy része volt a bolgár-magyar kulturális kapcsolatok kiépítésében.

Stefan **Pop-Vassilev** előadása elején rövid áttekintást adott a bolgár nemzet történetéről. Hangsúlyozta, hogy a bolgár államiság kezdeteitől fogva az állam, az egyház és az irodalom együtt halad. **Különösen jelentős szerepre jutott a szellemi életben a nemzeti egyház. — A szellemi élet fontossága akkor került előtérbe, amikor a bolgár államiságot a bizánci, majd a török nagyhatalom megszüntette. Az, hogy az elnyomás századaiban az együvétartozás érzése nem aludt ki, hanem parázs volt a hamu alatt, mely a mult században aztán új erővel lángolt fel, az a szellemnek volt köszönhető, amelyet az egyház, az irodalom táplált.**

Ezekután ismertette **Bulgária mai szellemi életét, amelyekben különösen a vidéki olvasóegyesületeknek van jelentőségük. — Ezek mozival, könyvtárral, előadóteremmel stb. rendelkeznek és a nép nevelésében igen tevékeny részt vesznek. Az iskolaügy fejlődésben van Bulgáriában, s a szófiai egyetemen ma már 1000 hallgató tanul.** Az irodalmat egészséges realizmus jellemzi, amely a bolgár népnek sajátossága.

A tudomány és a művészet ismertetése után **a magyar-bolgár szellemi kapcsolatokról szólott az előadó, kifejtve, hogy ennek a kapcsolatnak ősi gyökerei vannak,** amikor a vándorlás korából kölcsönhatásban állott a magyarság és a bolgárság. **A bolgárok ma is jótékony hatása alatt állnak a magyar szellemi életnek, magyar költők, írók fordításai, magyar filmek, magyar muzsika ezek a kapcsolat kifejezői,** valamint **az a sok bolgár diák, aki a magyar egyetemeken tanul.** Adja Isten, hogy a magyar-bolgár barátságot, amely a két nemzet szellemi kapcsolatainak indítéka, soha ne zavarja meg — fejezte be előadását Stefan Pop-Vassilev.

Az előadót a közönség sokáig ünnepelte. Dr Pukánszky Béla professzor mondott köszönő szavakat.

A bolgár vendégek a Hortobágyon

Stefan Pop Wassilev bolgár nevelésügyi miniszteri osztályfőnököt és a kíséretében volt *Uzunov Decko* képzőművészeti intézeti tanárt s *Miatev Petert*, a budapesti Bolgár Intézet igazgatóját szükebbkörű ebéden látta vendegül az Egyetem az Arany Bikában.

Ebéd után a vendégek megtekintették a *Hortobágyot* s elidőztek a *csárdában és annak múzeumában.*

Nagy hatással volt rájuk a meleg fogadtatás, a puszta érdekessége s elutazóban a legszivélyesebb elismeréssel nyilatkoztak a Debrecenben tapasztalt baráti érzelmek bensőségéről.

A finn testvérnépet ünnepelték Budapesten

A Magyar Nemzeti Diákszövetség a Kalevala megjelenésének évfordulója alkalmával hétfőn este finn ünnepi estet rendezett. A magyar és finn himnusz eléneklése után a budapesti finn követ mondott magyarnyelvü beszédet, majd **Szinyei Merse Jenő** vallás- s közoktatásügyi miniszter emelkedett szólásra.

Rámutatott arra, hogy finn testvéreink a kereszténység felvétele előtti életéről és költészetéről jóformán semmit sem tudnánk, ha a finn nép két-három évezreden át meg nem őrizte és fejlesztette volna a világirodalom egyik legcsodálatosabb költői alkotását, a Kalevalát. A Kalevala hatása alatt a finn nemzet olyan lelki egységbe olvadt, aminőre alig találunk példát az emberiség történelmében. Az ősi forrás csodás ereje átjárt az egész finn lelkiséget, kultúrát, költészetet, zenét és népművészetet. **Ezen az ünnepélyen igaz testvéri szeretettel és őszinte csodálattal köszöntjük a szabadságáért és függetlenségéért újra vérét ontó finn testvérnépet, amely a hősiességben, az emberi méltóság, a népi szabadság és függetlenség tiszteletében és az áldozatos hazaszeretetben az egész világ csodálatát kivivó módon mutat példát,** de ugyanakkor megmutatta azt is, hogy egy önmagát kereső újjá születésre vágyó nép hogyan találhatja meg ennek az útját.

— Örömmel állapítom meg — mondotta a miniszter, hogy mi magyarok a népi és nemzeti hagyományok egybefoglalásának ugyanezt az útját járjuk, amelyet finn testvéreink jórészt már meg is jártak.

— A magyar ifjúságnak nem lehet szebb feladata, mint határozott léptekkel előrehaladni ezen az úton. A magyar ifjúság tekintse szent feladatának, hogy nagy elődeihez és a finn példához hasonlóan keltse életre múltunk minden hagyományát, lelki és szellemi kincsét, használja azt fel egészségesen, korszerűen, egyetemes emberi módon, de mindenkor tiszta magyarságának törvényei szerint jövőnk építésében.

Egységes jegyrendszert, az ellátatlanok országos kataszterének összeállítását kéri a Városok Szövetsége

A Magyar Városok Országos Szövetségének elnöksége ülést tartott, amelyen teljes számban megjelentek a városok polgármesterei.

Lukács Ödön ügyvezető elnök a magyar városokat érdeklő ügyeket ismertette. Bejelentette, hogy az anyakönyvi kivonatok kiállításáért a városokban szedhető díjak felerészét tisztviselői jóléti célokra országos segélyalap létesül, melynek kezelését a Szövetség vállalta. A segélyezési alap a városi tisztviselőgyermekek nevelési gondjainak lényeges könnyítését szolgálja majd.

Több kisebb jelentőségű előterjesztés elfogadása után közellátási kérdéseket tárgyaltak. Az elnöklő **Szendy Károly** polgármester hangsúlyozta, a szövetség elvileg helyesli a közellátási miniszter álláspontját, amely szerint a szükséglet biztosítása céljából az eddigi elszámoltatási rendszerről a kivetési rendszerre térnek át és ezt a kataszteri tiszta jövedelemre alapítják. A szövetség elnöksége ezzel kapcsolatosan rámutatott arra, hogy a kataszteri tényleges állapotnak sok esetben nem felel meg, a termény beszolgáltatási kötelezettség több helyen bizonyára aránytalanul magasan nyer majd megállapítást. Lehetővé kellene tenni hogy a termelő necsak gabonában, de olyan terményekben is tehessen eleget kötelezettségének, amelyből kellő mennyiség áll rendelkezésére. **Ez a fogyasztók kataszterének felfektetését teszi szükségessé.** Meggondolandó lenne, nem volna-e célszerű a beszolgáltatási kötelezettségeknél a létminimum megállapítása.

Az elnökség javaslatához dr Sós István nagyváradi, dr Kaposváry György kaposvári, Sárkány Gyula ceglédi és Smith Imre szászrégeni polgármesterek szóltak hozzá.

Elhatározta az elnökség, hogy felterjesztésében kéri az ellátatlanok országos kataszterének az összeállítását, ezen az alapon a készletek igazságos szétosztását azokra a cikkekre, amelyek csak korlátolt mennyiségben állanak rendelkezésre. Az igazságos elosztást biztosító az egész országra kiterjedő egységes jegyrendszer bevezetését javasolja az elnökség, a köznyugalom biztosítása érdekében. (MTI).

— **A 42 tagú országos bizottság** március 26-án tartandó ülésére pótlólag felvették a m. kir. miniszterium rendeletét az 1943. évi mezőgazdasági munkálatok elvégzéséhez szükséges termelvényi hitel előmozdítására.

Meteor Mozgó műsora

Csütörtökön 3, 5 és 7, pénteken 5 és 7 órakor: CSAK FELNŐTTEKNEK!

A halálos tavasz

Karády Katalin és Jávor Pál felejthetetlen magyar filmje

Vígszínház mozgó

A legvidámabb és legszórakoztatóbb magyar film:

Anna-Mária

Főszereplők: Szörényi Éva, Vízváry Mariska, Szilassy, Rajnay, Pethes, Makláry.

Hungária Filmszínház

MA ELŐSZÖR! Énekes, táncos francia film!

A nap hőse

Főszereplők: Maurice Chevalier, Elvira Popescu. Előadások: 5 és 7 órakor.

A közgyűlés elfogadta városi bélyegilletékről szóló szabályrendeletet

A tegnapi kisgyűlésen és közgyűlésen dr Balla Bertalan főjegyző terjesztette elő a városi bélyegilletékről alkotott szabályrendeletet. Mint mondta, az élet fejlődése tette ezt szükségessé, de másrészt az is, hogy **az egyre emelkedő kiadások miatt a városi háztartás súlyos helyzetbe került. Ha ezt nem vezetnék be, a községi pótadót kellene emelni, ezt pedig amig csak lehetséges, elkerülik.** Szegeden és Győrben már korábban bevezették a városi bélyegilletéket. A polgármester figyelemmel volt a szabályrendelet összeállításánál arra, hogy az egyes tételeket méltányosan állapítsák meg és a felek könnyen elviselhessék.

A közgyűlésen dr **Csáthy** Dezső azt a javaslatot terjesztette elő, hogy minden olyan beadványra, amelyné, elrendelik a soronkívüli elintézést, a bélyegilleték kétszeresét rójják le. Ez a szokás az összes bíróságoknál évtizedek óta fennáll.

Budaházy-Bruckner Ernő azt kérte, hogy a szabályrendeletet csak a **háború után léptessék életbe.**

Galamb Ferenc: Ha a háztulajdonos a saját részére igényli a lakást, ugyanolyan elbírálás alá essék illeték tekintetében, mint a lakók. Egyéb vonatkozásban a progresszivitást vezessék be.

Dr **Balla** Bertalan főjegyző: Helyesli Csáthy javaslatát a soronkívüli eseteknél **a kétszeres illetékre vonatkozólag.** — Budaházy-Bruckner szavaira megjegyzi, hogy éppen **a nehéz időkre tekintettel van szükség a külön bélyegilletékre.** Galambnak azt felelli, hogy igen csekély az illeték.

Kölcsey polgármester: A soronkívüliség kivételes dolog. Ezt privilégiumszerűen megváltani 2 pengős bélyeggel nem lehet. Soronkívüliséget csak közérdekből vagy nyomós magánérdekből lehet adni. Ezt pedig eddig is mérlegelték az előadók és ha helyes volt, megadták, soronkívül elintézték az ügyet.

A közgyűlés ezután elfogadta a szabályrendeletet.

A közgyűlés hozzájárult a fedett uszoda átépítéséhez

Kalenda Lóránt a fedettuszoda átépitési ügyét hozta a tegnapi közgyűlés elé. **A szükséges anyagokat most már kiutalták.** Az átépítésre a műszaki ügyosztály tervet készített. A munkára meghirdetett versenytárgyalás eredménytelen maradt, a vállalkozók külön kikötései miatt. Tárgyalást kezdtek Mirgay László építésszel s megfelelő egyezséget kötöttek.

A közgyűlés az átépítési tervet elfogadta és a munkát szabadkézből Mirgaynak kiadta. — Az átépítés és bontás **260.000 pengőbe kerül.**

A közgyűlésen **Bessenyei Lajos** a legnagyobb helyesléssel fogadja el a javaslatot, **ha kimondják a sürgősséget, tehát a jóváhagyás bevárása nélküli azonnali munka megkezdést.** Különben papírhatározatot hoznak. A Nagytemplom előtti tér rendezésél is kimondták ezelőtt 2—3 évvel, de nem hajtották végre.

Kölcsey polgármester: Nincs anyag.

Bessenyei: Ha azonnal nem kezdik meg a munkát, illuzóriussá válik a vállalkozó ajánlata. Az anyag most megvan, de nem biztos, hogy félév mulva is meglesz-e. Az iparügyi miniszterium már jóváhagyta a tervet.

Dr **Reke Gusztáv** tiszti főügyész: Amikor a törvény kormányhatósági jóváhagyást ir elő, nem lehet az azonnali végrehajthatóságot kimondani.

A közgyűlés névszerinti szavazással elfogadta a javaslatot.

Vízszűrőt kap a nagyerdei fürdő

A nagyerdei fürdőben vízszűrő berendezést létesítenek. Bartha István mérnök referálta a közgyűlésnek, hogy a Knut Károly-cég 122.000, a Schlachta-cég 57.000 pengős ajánlatot tett. Knut Károlynak adtak megbízást, de köteles előzetesen próbakészüléket beállitani s a jó eredmény alapján szereltetik majd fel a végleges készüléket.

Dr Flachbarth Ernő a nemzetközi kisebbségi jogok legújabb fejlődéséről

Tegnap délután a Tisza István Tudományos Társaságban dr. *Flachbarth* Ernő, rendes tag, az egyetemen a jogbölcselet és nemzetközi jog professzora tartott előadást a nemzetközi kisebbségi jog legújabb fejlődéséről.

Jogászilag elemezte az 1940 augusztus 30-án kelt német-magyar és német-román bécsi jegyzőkönyveket, amelyek ez államoknak német népcsoportjaira vonatkoznak, valamint *a második bécsi döntőbirói határozatnak 5. pontját*, amely a Magyarországhoz visszacsatolt északerdélyi és keletmagyarországi területeken letelepült románok és a romániai területen élő magyar nemzetiségű polgárok jogi helyzetét szabályozza.

Hangsúlyozta, hogy a bécsi magyar-német jegyzőkönyv alapján csak Németország van jogosítva illetőleg Magyarország van kötelezve és jogosítva, de nem a hazai német népcsoportokhoz tartozó személyek, akiknek úgynevezett jogai és kötelességei csak reflexei Németország jogainak illetőleg Magyarország jogainak és kötelességeinek. A jegyzőkönyv a német népcsoport fogalmát nem határozza meg. A *népcsoporthoz való tartozás ismérvei:* alanyilag a német népiséghez való tartozás megvallása, tárgyilag pedig a Magyarországi Németek Szövetségének elismerése. E két ismérv bármelyikének hiánya esetén a német népiséghez való tartozás nem állapítható meg és Magyarország az illető személynek a jegyzőkönyv értelmében nem köteles megadni az abban biztosított jogokat. Viszont a Magyarországi Németek Szövetségének elismerése sem tesz önmagában senkit népi németté a jegyzőkönyv értelmében.

A jegyzőkönyv alapelveinek és egyes rendelkezéseinek elemzése után az előadó *a lojalitás kötelességével* foglalkozott behatóbban, amelyet a jegyzőkönyv értelmében Magyarország megkövetelhet a német népcsoport tagjaitól. *E lojalitás nem egyszerűen legalitás, hanem az állam iránti teljes hűség és odaadás attitüdje is benne cseng.*

A jegyzőkönyvnek az északerdélyi és keletmagyarországi németek Németországba való kivándorlására vonatkozó rendelkezései kapcsán az előadó rámutatott arra, hogy a Németország által a jelen háború során kötött szerződések nem a nemzetiségek kötelező kivándorlásának kegyetlen gondolatán, *hanem a nemzetiségek tagjai önkéntes kivándorlásának gondolatán alapulnak*, amelyet a századok óta kötött opciós szerződések már eddig is elismertek. A bécsi német-román jegyzőkönyv ismertetése során az előadó kifejtette, hogy a gyulafehérvári határozatok véleménye szerint a nemzetközi jog részeivé váltak.

Dr Flachbarth Ernő előadását a magyarországi románok és a romániai magyaroknak a jegyzőkönyvön alapuló nemzetközi jogi helyzete közti összehasonlitással zárta be, amelyben megállapította, hogy a döntőbirói határozat területi szempontból messzebbmenő kötelességgel terhelte Romániát, mint Magyarországot.

Az előadónak értékes tanulmányáért dr. *Bacsó* Jenő mondott a társaság nevében köszönetet

Elismerés a közellátási hivatal iránt

Milliószámra osztanak ki palántákat

A városi közgyűlésen **Zöld** József h. polgármester számolt be azokról a küzdelmekről, melyet a közélelmezési ügyosztály a város közönségének lehetőleg zavartalan ellátásáért folytat. Jelentette, hogy a polgármester felterjesztést intézett a miniszterhez, hogy **a cukor fejadagot Debrecenben 1 kilóra emeljék fel.** A miniszter a kérést nem teljesíti. Bár akkor azt mondták, hogy Budapesten van zsírjegy, vidéken nincs, azért adnak fent több cukrot. Azóta a helyzet megváltozott, ennek ellenére a kérelmet nem teljesítik azért, mert nem áll annyi cukor rendelkezésre, amennyi az 1 kilós fejadaghoz kellene.

A lisztellátásban nincs fennakadás. A jövő hónapban is rozslisztet kevernek a kenyérbe a búzaliszthez. A kenyér akkor kitűnő, ha a magasan kiőrölt búzaliszthez rozsot is kevernek. **A kenyér minősége tehát javulni fog.**

A zöldség és főzelék ellátását is előmozditjuk. A városi kertészet tavaly is százezrével adta el a palántákat. **Olyan tömeg paradicsomot termeltek, hogy árzuhanás következett be. — A városi kertészet hagymát, borsót, babot, burgonyát termelt nagy mennyiségben. Az idén milliószámra oszt ki káposzta-, kalarábé-, kel-, paprika-, paradicsom-, hagyma-, zöldségpalántákat. Nem kell majd a Nyulasra menni a palántákért, a pénzügyigazgatóság mögötti telken épitenek fabódét, ahol a palántákat árusítják.**

Az előadás után **Bessenyei** Lajos kijelentette, hogy a jelentést megnyugvással elfogadja. Megállapíthajuk, hogy amint a helyi viszonylatban a közellátás zavartalansága érdekében meg lehet csinálni, azt a város vezetősége meg is teszi. A kenyér minősége különböző. Az egyik pék igen rossz kenyeret süt, a másik sokkal jobbat. Nem volna szabad különbségnek lenni. A nagy eltérésre felhívja a polgármesterhelyettes figyelmét.

A baromfipiacon a helyzet tarthatatlan, nagyon nehéz az árukhoz hozzájutni. Segíteni kell a bajon. Halat úgyszólván lehetetlen beszerezni. A város területén levő üres telkeken főleg burgonyát termesszenek, ez nagyban enyhítené a hiányt.

— A városi kertészet működését nagy elismeréssel láttam tavaly is, az idén is. Amíg a fekete piacon nem teremtenek rendet, addig a bajok nem szünnek meg. Az arányos árbeosztást meg kellene csinálni és a fekete piac visszaéléseit megszüntetni, vagy visszaszoritani.

Balogh Gyula dr a közélelmezési ügyosztály iránti nagy elismerését nyilvánította ki. Sok helyen megfordult az országban és őszinte elismeréssel állapithatja meg, **egyetlen városban sem tapasztalta, hogy az ellátás úgy volna megszervezve, mint Debrecenben.** Nagy örömmel látjuk, hogy ami a mai nehéz viszonyok között megtehető, Debrecenben minden megtörténik. Ezért teljes elismerésünket és hálánkat fejezzük ki.

A jelentést a közgyűlés elfogadta.

A városi adóhivatali tisztviselők státusrendezése

Dr Balogh Sándor főjegyző ismertette a városi adóhivatali tisztviselők státusrendezése ügyében a polgármester előterjesztését.

A javaslathoz a kisgyűlésen vitéz dr **Bessenyei** Lajos szólalt fel:

— Szerencsés gondolatnak tartom — mondta többek között —, hogy Szeged városával hasonlították össze Debrecen viszonyait. Bár Szeged nagyobb létszámú lakossággal bír, mégis **adózási szempontból Debrecen több feladatot hárit az adóügyosztályra, mert a város határa sokkal nagyobb, mint Szegedé, természetes, hogy nagyobb az adóbevétele is.** A létszám még mindig kevesebb lesz mint Szegeden. Nem értem, hogy amikor bebizonyitjuk, hogy Szegeden az adóforgalom kisebb, mint Debrecenben, a végén mégis oda jutunk, hogy Szegeden 26-tal több az alkalmazottak száma. Javasolom, hogy menjünk tovább ezen az úton. Nem csak a negyedévi fizetési napokon, de **közönséges hétköznapokon is az adófizetők félnapig várnak, mig rájuk kerül a sor az adójuk befizetésénél.** Az épület viszonyai kritikán aluliak, különösen téli időben. **Szegeden két pénztáros van, Debrecenben csak egy.** De a kezelési és irodaszemélyzet számát is lényegesen emelni kellene. Ez a javaslat minősítési javaslat, a régi munkaerők létszámát megtartja, csak véglegesíti őket. Ezt is értem, mert **aki jobb fizetést kap másutt, azonnal elmegy a várostól. Változó munkaerőkkel nehéz a munkát jól végeztetni.** Legalább arra a számra emeljük fel a létszámot, mint Szegeden van. Lehetetlen, hogy a belügyminisztérium ne engedélyezné itt iss, mint Szegedetette, a nagyobb létszámot.

Dr **Balla** Bertalan főjegyző: Hálásan köszönöm az adóhivatal nevében a szives érdeklődést az ügyosztály munkája iránt. Tény, hogy a pénztárnál torlódások fordulnak elő, de **ennek főleg az az oka, hogy a közönség az utolsó napra hagyja a fizetést s ilyenkor a két pénztár is nehezen tudja dolgát végezni.** A polgármester úr ezt a javaslatot hosszas tárgyalások eredményeként hozta ide, melyeket a belügyminisztériummal folytatott és nagyon örülünk, ha végrevalahára ezt is változatlanul jóváhagyják. **Az volna a célunk, hogy legalább ez a 35 állás meg legyen így, ahogy terveztük,** további szélesitést nem tudunk most keresztül vinni.

Dr **Kölcsey** Sándor polgármester: Teljesen úgy van, amint Bessenyei bizottsági tag úr mondta, azonban előttem az a szempont lebegett, hogy a legnagyobb bajt a személyzeti kérdésnél ottlátom: **túltengeti az ideiglenes alkalmazottak száma az adóhivatalban.** Jobban fizetett és jobb állásba sorozott tisztviselőkkel sokkal több munkát kell hogy tudjanak elvégezni. A nem kellő dotálás miatt is előállt a sok ideiglenes állás. **Elsősorban** ezen a helyzeten kivántunk segíteni, hogy a meglevő tisztviselők előhaladását és egzisztenciáját biztositsuk. A tisztviselők előhaladási lehetőségén a jobb státusba jutással segitünk s ezzel munkaképességüket és munkakedvüket növeljük.

A közgyűlésen az ügyhöz dr **Ruszka** István szólalt fel. Sajnálatosnak tartja, hogy a kezelési tisztviselők állományában **az előlépletés nem nyilvánul meg olyan mértékben, mint az érettségizetteknél.** A végrehajtók felmehetnek a X. fizetési osztályba, de aztán ott töltik el egész szolgálati idejüket. Az volna a helyes, ha a becsületesen végzett munka után a **IX. fizetési osztályba is bejuthatnának.** Javasolja, hogy a nyilvántartói állások számát szaporítsák, mert később úgysem lesz rá mód. A 14 végrehajtói állás helyett 11-et szervezzenek és két nyilvántartói állást.

Dr **Balla** Bertalan válaszolt: A javaslat olyan mértékü javitást jelent, amilyen hosszú évtizedek óta nem fordult elő. — A tisztviselők majdnem százszázalékig ki vannak elégítve. Senkinek sincs szándékában, hogy az adótisztviselők elől elzárja a boldogulás lehetőségét. Három olyan kezelői állást szerveznek, amely előmenetelileg lehetőséget biztosit a négyközépiskolai végzettségüeknek.

Dr Kölcsey Sándor polgármester: A jelenlegi helyzettel szemben a VIII. és IX. fizetési osztálynál 60 százalékos a létszámemelés, a X. fizetés osztályban 30 százalékos, a XI-nél 85 százalékos.

Ruszka István dr: A végre hajtók nem tudnak előbbre jutni.

Kölcsey polgármester: Aki négy középiskolával rendelkezik, elégedjék meg azzal. Módja van elvégezni a többi osztályt is.

A beterjesztett polgármesteri javaslatot elfogadták.

A debreceni Csokonai Színház igazgatója Beleznay-Unger István

SZINHÁZI MÜSOR :

Szerdán este : **Ispiláng.** Ujházy György darabjának ösbemutatója A) bérlet.

Csütörtökön délután : **Mária főhadnagy.**

Csütörtökön este : **Ispiláng.**

Pénteken este : **Ispiláng. B)** bérlet.

Szombaton délután : **Levente előadás.**

Szombaton este: **Ispiláng. C)** bérlet.

Vasárnap délután: **Mária főnadnagy.**

Vasárnap este : **Lány a talpán.**

SZINHÁZI KISTÜKÖR

MOÓRY LUCY a Frontszinház tagja lesz. A Csokonai Szinház kiváló drámai hősnőjét a kultusz miniszter s a Frontszinház igazgatójának kérésére Beleznai Unger István direktor hat hétre átengedte a Frontszinháznak, megkapóan szép példát mutatva, — hogy első a honvédség érdeke. — Moóry Lucy még végig játsza Ujházy György darabjának, az ISPILÁNG-nak előadásait, majd „A bolond Ásvayné' április elseji előadásán búcsúzik a debreceni közönségtől. Utána Moóry Lucy útrakel a Frontszinházhoz.

*

KARDOSS GÉZA vendégjátékával április elsején kerül bemutatásra Debrecenben Bókay János orvosdrámája „Az utód". Az öreg, nyugalomba vonuló profesz szor alakját Kardoss Géza eleveníti meg, míg az „utód" Zách János lesz, a Csokonai Szinház előadásán.

*

AZ ISPILÁNG mai ősbemutatója nagyjelentőségü szinházi eseménynek igérkezik. A bemutatóra több fővárosi szinigazgató és a budapesti lapok szinházi munkatársai közül számosan jelentették be érkezésüket.

PUTNIK BÁLINT a nagyváradi Szigligeti Szinház igazgatója és felesége Jurik Julcsi kedden Debrecenbe érkeztek, résztvettek a szinház esti előadásán és ma a főpróbán megnézik Ujházy György darabját, az **Ispiláng**-ot.

—oOo—

FILM

HÁZASSÁGGAL KEZDŐDIK Vaszary János filmvígjátékát tegnap mutatta be az Apolló film szinház. A darab hőse egy millomos elkényeztetett kisasszony, aki az esküvője napján összevész férjével. A férj rendre akarja tanitani asszonyát, viszont a fiatal feleség férje akaratát szeretné megtörni, s ezért botrányt botrányra halmoz, hogy férjét lehetetlen helyzet elé állitsa. Fergeteges jelenetek során peregnek az események s a legképtelenebb szituációk adódnak. A film maga mulattató, de alapvető hibája, hogy a színpadszerüség keretelt nem tudja túl nöni. Vaszary vigjátéka kifejezetten szinpadra kivánkozik s megitélésünk szerint a filmgyártás helytelen úton jár akkor, amidön filmszerütlen darab feldolgozásával indokolatlan konkurrenciát teremt az egyébként is nehéz helyzetben levő vidéki szinművészetnek. Muráti Lili, a darab hősnője egyik legforróbb sikerü alakitását nyujtja ebben a filmben. Leleményes, ötletes és bájosan kedves. Partnere Hajmássy Miklós a többi főszerepet pedig Déry Sári, Bilicsi Tivadar, Rajnay Gábor és a nagyon tehetséges Balázs Samu játszák.

Csokonai Színház

Szerdán A) bérletben és a következő napokon

Ispiláng

Ujházy György legújabb darabjának ősbemutatója

Elmarad a Nemzetközi Vásár és minden ipari árumintavásár

Illetékes helyről nyert értesülés szerint a *Budapesti Nemzetközi Vásár, az Őszi Lakberendezési Vásár és általában az ipari árumintavásárok és kiállitások ebben az évben, illetőleg további rendelkezésig elmaradnak.*

Az ipari árumintavásárok és kiállitások elhalasztására a rendkivüli háborús viszonyok adtak okot, amelyek megkövetelik, hogy az ország egész gazdasági életének minden ereje a közvetlen vagy közvetett háborús célok elérésének szolgálatába állittassék.

A windsori hercegné volt férjét súlyos sebből vérezve találták lakásán

Algeciras, március 23. A gibraltári hivatalos lap Santa Monicaból (Kalifornia) jelenti, hogy a jelenlegi windsori hercegnének volt urát, **Winfield Spencert lakásán súlyos sebből vérezve találták. Spencer 14 nappal ezelőtt vált el legutolsó feleségétől.** A titkos rendőrségnek eddig nem sikerült megállapitani, honnan ered Spencer sebesülése. Spencert eszméletlen állapotban egy klinikára szállitották. (NTI.)

A városi tisztviselők normálstátusának kiegészítése

A közgyülés elfogadta a javaslatot

A városi közgyülésen dr **Balogh Sándor** főjegyző terjesztette elő a városi tisztviselők és alkalmazottak normálstátusának kiegészitése és arányositására vonatkozó javaslatot. Hangsúlyozta, hogy a polgármester hosszas tárgyalásokat folytatott a belügy- és pénzügyminiszteriummal és ezek eredménye a mostani javaslat, mely **a fogalmazási és kezelési státust javitja meg.**

A kisgyűlésen Viléz dr **Bessenyei Lajos** szólalt fel a kérdéshez és konkrét javaslatot is tett. A javaslat az 1913. évi ügyirat forgalmát állitja párhuzamba az 1942. évivel, 1913-ban 30.000 ügydarabja volt a városnak, 1942-ben 436.000. **Ezzel szemben 1913-ban 39 fogalmazási státusbeli tisztviselője volt, 1942-ben csak 35.** Most újonnan mindössze egyetlen fővel emelik a lét. számot : 36-ra. A szociális és népjóléti ügyosztály megérdemli, hogy a vezetője valóságos tanácsnok legyen, hasonlóképpen a népmozgalmi ügyosztály is. **A javaslatban csak egy új tanácsnoki állásról van szó, ehelyett kettőt javasolok.** Igy visszaáll az 1913. évi állapot, amikor szintén hat városi tanácsnoki állás volt. Ugyancsak javasolom, hogy két I. o. aljegyzői állást is szervezzenek, igy összesen 39 állás lenne, vagyis annyi, amennyi 1913-ban volt. Még ez sem elég, de ez a legkevesebb.

Dr **Böszörményi Béla :** A világháború kellős közepén úgy érzem, hogy nem is lehet a státust véglegesen rendezni. Az élet olyan fokozódó követelményeket dob elénk, hogy a közigazgatás lépésről lépésre követeli a változtatást. A végleges rendezés későbbi feladat. Sok töprengés előzte meg ezt a javaslatot. Bizalommal vagyunk a polgármester iránt, aki bizonyosan alaposan megfontolta az idehozott javaslatot. Nem az a célja, hogy minél jobban túlterhelje a tisztviselőket és minél kevesebb előléptetési lehetőséget adjon és ezzel az ambiciót lefokozza. A javaslatot elfogadom.

Dr **Kölcsey Sándor** polgármester : Az eddigi helyzettel szemben ez a javaslat lényeges javulást hoz, nemcsak azért, mert **egy tanácsnoki állással több lesz hanem mert négy I. o. aljegyzői állást is szervezünk.** Az eddigi státus legnagyobb hibája az volt, hogy a megfelelő sucrescentiának nem volt meg a megfelelő státusa, mert hat tanácsnoki állásban nem volt megfelelőnek tartható a három I. o. aljegyzői állás. A lehetőségen belül igyekeztem azt az érdeket szolgálni, hogy **a tisztviselők előléphessenek.** Nem szorul bővebb magyarázatra, hogy nem attól függ valamely ügyosztály élén a megfelelő vezetőképesség, hogy az illető tanácsnok-e, vagy I. o. aljegyző, esetleg fogalmazó. **Ma mindenüvé a megfelelő embert kell tenni a megfelelő helyre.** Ha ezidőszerint például a népjóléti és szociális igazgatáshoz dr **Vadászy Sándor** aljegyzőt tettük oda, nagyon nagy ugrás volna, hogy őt tanácsnokká léptessék elő. Viszont örömmel jelenthetem, hogy az ő arravalósága kétségen felül áll. Eddigi működése alapján is azt láthatjuk, hogy a népet szerető, a népet gondozó, az ügyeket alaposan ismerő, fejjel gondolkozó, ügyes, alapos, lelkiismeretes tisztviselő. Ugyanúgy meg kellett erősíteni a katonai igazgatást és oda is elsőrangú tisztviselőt tettünk, mert a polgári lakosság óriási tömegét érintő munka folyik ott is. Meg kellett erősítenünk az ügyosztályt olyan munkaerővel, akinek ténykedése önálló munkára képes segitséget jelent a vezetőségnek. Nem függ össze valakinek a rangja azzal, hogy milyen munkakört tölt be. Ez a javaslat nem azt teszi, hogy akit oda megválasztottak, elcserélgetjük, hanem az előrehaladási lehetőséget biztositjuk

— Hiszem, hogy a mi tisztviselői karunk, amely örömmel vette azt, hogy ilyen létszámváltoztatást a miniszterium jóváhagy, ezzel meg lesz elégedve. Úgy gondolom, hogy ez országos viszonylatban is kielégitő.

A javaslatot ezután egyhangúlag elfogadták.

Csóka László szatmári polgármester üdvözlése

Abból az alkalomból, hogy dr. *Csóka* Lászlót, aki Debrecen sz. kir. város főjegyzői állásából került Szatmárnémeti polgármesteri székébe, a belügyminiszter véglegesen kinevezte Szatmár város polgármesterévé, a szatmári közigazgatási bizottságban melegen ünnepelték.

Figus-Illinyi Albert képviselő rámutatott arra, hogy dr. Csóka László polgármestersége alatt már eddig is lerakta a város fejlődésének alapjait, a hozzáfüzött reményeket messze túlszárnyalóan valóra váltotta. Már a város külső képéből megállapitható, hogy a rendkivüli háborús viszonyok dacára Szatmáron lázas munka folyik, melynek eredményei széltében láthatók. Szatmárt ma már az egész *országban egyik legegészségesebben fejlődő városnak tartják* és ezt nyiltan kapcsolatba hozzák polgármesterének kiválóságával. A városfejlesztés és szociális alkotások terén dr. Csóka László egyaránt nagyot alkotott.

Dr. Csóka László polgármester meleg szavakkal köszönte meg az üdvözlést, kifejezve a város iránti nagy szeretetét és ragaszkodását.

APÁK NAPJA

Ne tessék haragudni, hogy ez a dolog az eszembe jutott.

Elseje felé közeledünk, azonkivül a jövő hét végén tartják meg az új darabom prömierjét is, — ilyen mindenféle dolgok teszik kótyagossá a fejemet, hát igazán nem lehet csodámi, hogy ilyen rendkivüli körülmények között olyasvalami történt velem, ami meglehetősen ritka tünemény nálam és nemigen szoktam vele zavarni az emberiseget.

Tessék csak képzelni: egy ötletem született.

Tegnap este, amikor elalvófélben voltam és ránéztem arra a kis képre, melyet a kisebbik fiam művészkedett a maga ötesztendős festői talentumával a feleségemnek anyák-napjára és amely azóta is az én szobámban van, hencegni — akkor született meg az agyamban az az ötlet, hogy mondok milyen jó volna, ha csinálnának az **anyák napjának mintájára egy apák napját is.**

Mert elvégre azért mi is a világon vagyunk.

Az apák.

Nekünk is épp úgy kijárna az Élettől egy nap, amelyen mindenki a mi kedvünkben igyekszik járni, nem igaz ?

Ne tessék félreérteni: nem irigylem én ezt az anyáknapját az anyáktól. Nem kivánok én se képet, se verset, se kézimunkát, általában semmiféle olyan kedvességet, amellyel az anyát illetik mindazok, akik körülveszik.

Hozzám, mint apához, azok legyenek kedvesek s azok igyekezzenek nekem önzetlen tiszta szivből fakadó indulattal a kedvemben járni, akik engem körülvesznek.

Kocogtasson be hozzám az apák napjának reggelén a háziúr moslyogjon rám kedvesen és szóljon halkan és szerényen :

— Uram, ma apák napja van és én ezen a napon, könyveimet átvizsgálva, úgy találtam, hogy Ön túlságosan magas házbért fizet. Ezentúl csak a felét fogja fizetni.

Alighogy a háziúr elment, csengessen be a pénzeslevélhordó és mondja azt, hogy:

— Nagyságos úr kérem, meghoztam ám azt a kis pénzt, amit annyi idő óta hiába tetszik várni.

Vagy esetleg ne is mondjon semmit, csak adja ide a pénzt.

Azonkivül adjon ide egy hivatalos barna borítékot, amelyben az adóhivatal tisztelettel értesiti engem, hogy ezúttal nemcsak hogy semmi hátralékom nincs hanem épp ellenkezőleg: még ők tartoznak nekem ennyivel, meg ennyivel, amely összeg 15 napon belül a rendelkezesemre áll, törvényes kamataival együtt.

Ne hozzanak nekem ezen a napon gyüjtőivet, vagy ha hoznak én ne irjam alá, mint egyéb napokon, ne ajánljon könyvügynök tízkötetes diszkiadást leszállitott áron, részletre, vagy legalább ne rendeljem meg, mint egyéb napokon és néhány jóbarátom adja meg végre azt a kis izét, amit kölcsönadtam nekik ne úgy mint egyéb napokon.

És volna még néhány apróbb szükebbkörü, hogy úgy mondjam családi természetü vágyam is ezen az apák napján.

Legyen szabad ebéd közben belenézni az ujságba, amit leves és hús között hoznak meg s ne kérdezzék ezen a napon, hány cigarettát szivtál már meginf fiam tönkre akarod tenni az egészségedet ?

Varrják meg a kabátom akasztóját úgyhogy ne szakadjon le rögtön, ha az ember egy kicsit ráül és ne kérdezzék, hogy miért csöpögtetem le mindig a nadrágomat, mert erre a kérdésre úgy sem tudok soha megnyugtató választ adni

A Kati ezen a napon kefelje ki a kalapomat, amely müveletlen ösztönszerüleg irtózik, de ne csináljon rendet az iróasztalomon, mert akkor soha nem találok meg semmit rajta.

A Muki bácsi vegye úgy, mintha már válaszoltam volna a három héttel ezelőtt irt levelére, amelyre postafordultával kért választ és a Stanci néni ne jöjjön hozzánk atyafiságos látogatóba pontosan abban az időben, midőn én ebéd után egy kicsit szundítani óhajtanék.

Volna azonban két rendkivül fontos kivánságom ezen az apák napján :

Először, hogyha ezen a napon reggel felváltok egy ötvenpengőst hát ne maradjon belőle estére egy pengő húsz.

Másodszor, hogy ez az apák napja ne huszonnégy óráig tarson, mint az anyáké.

Tartson legalább egy évig és akkor — nem bánom — elkezdődhet megint.

Zágon István.

Az iparosság készüljön fel a háború utánra

Az Iparosok Országos Központi Szövetkezete most tartotta közgyülését **Laky Dezső** titkos tanácsos, nyugalmazott miniszter elnöklésével.

Laky Dezső elnöki megnyitó beszédében kitért a kézműipari politika néhány fontos kérdésére.

— A háború egyszer véget fog érni és a magyarságnak, amely minden erejével küzd a sikerért, biznia és hinnie kell abban, hogy Magyarország ebből a háborúból csak nyertesen kerülhet ki s fel kell készülnie arra, hogy a háborút követő átmenet idején baj nélkül tudja átélni azt az időszakot, amely a háború nélkülözéseit az azután következő prosperitás éveitől elválasztja.

— A háború után egyfelől pótolni kell azt a rengeteg mulasztást, amelyek kénytelen-kelletlen összetorlódtak az épitkezések terén, de ugyanakkor másfelől az embereket és azok gondolkozását egymáshoz közelebb kell hozni egy jobb közlekedési hálózat, — vasutak és különösen közutak és csatornák épitésével.

— Gondoljunk arra is, hogy milyen szükség lesz majd az öltözetében megkopott népünket a legszükségesebb ruhaneművel ellátni.

E hatalmas nagy munkatöbbletlebonyolitásában kézműiparra is nagy feladat hárul. Erre a munkára mindenekelőtt a mai konjunktúrában gyüjthető tőkék megtakarításával kell az iparosságnak felkészülnie és ki kell használnia az iparosságnak azt a hatalmas erőt is, amely a szövetkezésben és a csoportok közös munkájában rejlik. A szövetkezés kifejlődése adja a legjobb biztositékot arra, hogy az iparosság nehéz időkben is alkotni tud ma, s még jobban akkor, ha a háború rossz emlékei mind eltakarodtak.

Ullein-Reviczky Antal serlegbeszéde a bencés diákok találkozóján

A Bencés Diákok Országos Egyesülete Szent Benedek ünnepe alkalmából tegnap este az Országos Kaszinóban megtartotta szokásos évi serlegvacsoráját. Az ünnepi beszédet a Szent Benedek serleggel **Ulein-Reviczky Antal** rendkivüli követ és meghatalmazott miniszter mondotta.

Felvetette a kérdést, hogy mi lenne az államvezetésben ha tisztára materális alapra helyezkednénk, ha a vallás tanitásait s örök értékeit semmibe sem vennénk. Ebben az esetben kihalna a felebaráti szeretet, az pedig nagyon szomorú következményekkel jár, ha valaki embertársaiban csak eszközt lát arra, hogy rajtuk keresztül meggazdagodjék, segitségükkel hatalomra kerüljön vagy kiszélesitse hatalmát.

Veszélyes dolog a tömegeket vallás nélkül hagyni, ha azonban megtagadjuk Krisztus vallását, helyébe szükségképpen tévtanok jönnek. Bölcsebb tehát teljes lelki meggyőződéssel megmaradni a vallás által jelentett szilárd alapon.

Aki elhelyezte lelkében azokat a kincseket, amelyeket a szeretetiskolákban bőkezü szeretettel elébetártak, az minden körülmények között megállja helyét az életben.

Kelemen Krizoszton főapát meleg szavakkal mondott köszönetet az elismerő szavakért, amelyekkel **Ullein-Reviczky Antal** a szerzetesrendek munkásságát méltatta.

Vita a cégtáblákról, a stílusról, esztétikáról és a levantei városképről

A közgyűlés elfogadta a cégtáblákról szóló szabályrendeletet

A városi közgyűlésen és kisgyűlésen *Kalenda* Loránd műszaki tanácsnok ismertette a cégtáblák és hirdető berendezésekről alkotott szabályrendeletet. Előadta, hogy az engedély nélkül létesített hirdető táblák és eszközök a város képét rendkívüli mértékben elrontották, *különösen hátrányosak a kidugós táblák.* Engedély nélkül néha 2—3 méternyire is kinyulnak a köztérbe ezek a táblák. A normális méretű és az izlés követelményét kielégítő cégfeliratok a jövőben is létesíthetők lesznek. A méreteiben túlzott cégtáblák alkalmazását hatósági engedélyhez kötik, *a merőlegesen kidugott táblákat záros határidőn belül el kell majd távolítani. A Kereskedelmi Kamara* ma közölte a polgármesterrel, hogy a *szabályrendeletet nem tartja időszerűnek* és napirendről levételét kéri.

A kisgyűlésen vitéz dr. *Bessenyei* Lajos szólalt fel ebben az ügyben. Az esztétikai izlés és a közbiztonság szempontja az uralkodó elv ennél a kérdésnél. Természetesen a közbiztonság a legfontosabb, de a tervezetben fordítva látja a dolgot. *Esztétikai izlés szempontjából lehetetlenné tesz a tervezet világító és más hirdető berendezéseket.* A közbiztonsági szempontot könnyű érvényesíteni, meg lehet állapítani, hogy szilárd-e a tábla, vagy nem, az esztétikai izlésre ezt egyáltalán nem mondhatjuk. Ez teljesen egyéni dolog. Hol van arra garancia, hogy ki téved itt az ítéletében? Példaként *felhozza a Kereskedő Társulat székházának esetét, amikor évekkel ezelőtt a polgármester elrendelte a Csáthy-cég kirakatainál a változtatásokat, mert nem harmonizál az épület stílusával.* Négy fél évig hallgattam esztétikát Beöthy Zsolttól és bejártam Európa nagy részét, de nem tudom felfogni, hogy ennek az épületnek a stílustalanságához, — mert stílus nincs benne, mennyiben nem illett annak a cégnek a hirdetőtáblája. Ugyanakkor a városházán, amelynek *van bizonyos stílusa*, hiszen műemléknek akarták nyilvánítani, van olyan kirakata, amely egyáltalán nem harmonizál az épület stílusával. Ezek nem bántják az esztétikai izlést?

Kölcsey polgármester: De nagyon!

Bessenyei: Amikor a Csáthy-cég tábláit levétette a polgármester, ugyanakkor kint volt a Csillag könyvkereskedő cég üzletelenebb táblája a városházán. Ezt csak annak igazolására hozom fel, hogy az egyéni izlés érvényesülése az ilyen bírálatnál korlátlan. A 2. §. egész sereg tiltó rendelkezést állít be. *Jöhet idő, amikor aki ezt alkalmazza, olyan hatalommal rendelkezik, hogy lehetetlenné tesz mindenféle hirdetést, mert azt mondja, hogy a tájképet, az utcaképet, vagy az épület stílusát bántja és nem engedélyezi.* Az Iparkamara vezetője és az Ipartestület elnöke és közgyűlése egészen más szempontok tekintetbe vételével a javaslatot nem tartják időszerűnek. Magam sem tartom olyan sürgősnek a dolgot. Az Iparkamara és Ipartestület, a két legfontosabb testület, amelynek életérdekébe vág be a rendelkezés, a kereskedők és iparosok sem tartják sikerültnek az elgondolást, nem tudják elfogadni. Éppen ezért a tervezetet ebben a formájában nem fogadom el.

Czeh Czeglédy András: A szabályrendeletet nagyon üdvösnek tartom és örömmel elfogadom. A cégtáblákkal már tarthatatlan a helyzet, amit a bérlők elkövetnek és rongálják az épületet. A világító berendezéseknél sem kérdezik meg a háztulajdonosokat. A padláson gerendát fűrészelnek ketté, tetőt rongálnak, súlyos tárgyakat cipelnek fel. A szabályrendeletet feltétlenül életbe kell léptetni, mert a mai állapot tarthatatlan, a háztulajdonosok sok kárt szenvednek. Még azt kéri, hogy a cégtáblák karbantartásáért a bérlőt és ne a háztulajdonost tegyék felelőssé.

Dr. *Kölcsey* Sándor polgármester: Mindenkinek a szeme előtt van az a kép, amit ma a cégtáblák és a kidugó táblák jelentenek. *Lehetetlen és levantei viszonyokat tükröz a város képe, amit a magánfelek ízlése és tisztán egyéni szempontjai jelentenek.* Valami garancia mégis van a közízléssel és közérdekkel szemben. A kereskedők és iparosok félreismerik a cégtáblák rendeltetését. Utalok arra, hogy minél előkelőbb, minél régibb és szolidabb valamely cég, annál kevésbbé tartja üzleti tisztességével összeegyeztethetőnek az izléstelen és hivalkodó cégtáblák alkalmazását. A járókelők figyelmét inkább a kirakat hívja fel. A pesti előkelő üzletek kirakataiban kis névtábla tünteti fel a cég nevét, az udvari helyiségben levők érdekeit pedig úgy oldják meg, hogy *a bejárat két oldalán szép rendben egyenlő nagyságban ott vannak a cégek táblái. Ne levantei és konstantinápolyi városképet vegyünk alapul,* hanem az egyszerű izléses, modern és a jövő fejlődés útján a szolid, a tisztességes üzleti irányelvet kövessük. Az Iparkamara és a festőszakosztály csak azt vetette fel, hogy nem időszerű a javaslat. *Nem akkor kell a vízért szaladgálni, amikor ég a ház.* Akkor kell a jogi lehetőséget megadni, amikor ideje van és abba a helyzetbe hozza a jóváhagyás után a város közönségét, hogy rendet teremthessen, ha a kivételes állapotok megszüntek. Majd jönnek a háztulajdonosok a tatarozási készségükkel, rendbehoznák az épületet, de ott fognak maradni az elrozsdásodott táblák. Vannak dísztelenkedő táblák, amelyeket jelző cég már régen nincs ott. *Igenis ma kell megcsinálni a szabályrendeletet, mivel hosszú utat jár meg a jóváhagyás.* De ha egy hét mulva jönne is meg, fel lehet tételezni annyi normális észjárást a város vezetőségétől, hogy mivel most már jóváhagyták a szabályrendeletet, ne csapjon le mindenre. A címfestőket nem értem. A 16 derék iparostestvérem érdekét igyekszem összeegyeztetni a köz érdekével, de nem tudom eléje helyezni annak. Meg kell találni a módot, hogy az egyéni tetszésnek a teljes szabadságát megfelelő korlátok közé vessük. Nem félek attól, hogy a város vezetőségének, különösen a Közigazgatási Bizottság szakbizottságának ne legyen olyan átlag izlése, amely legalább a durva dolgokat ne engedélyezze.

— Említette Bessenyei a Kereskedő Társulat és a városháza helyzetét. A Kereskedő Társulatnál kiakasztható szekrényről volt szó, nem tábláról. A Kereskedő Társulat szép székházának frontját ilyesmivel nem szabad elrontani. *Amikor a város segélyt adott kikötötte, hogy a rendetlenséget a cégeknél szüntessék meg.* A Tóth Gyula cégnél semmiféle kidugó tábla nincs, csak a név és az alapítási év van felfestve a falra. Ami a 9. §-t illeti, a háztulajdonosnak módjában áll a terheket áthárítani a bérlőre, akivel azonban a város nem tud elég gyorsan eljárni.

A közgyűlés *a cégtábla szabályrendeletet vita nélkül névszerinti szavazással elfogadta.*

A Belsőohatot 30 évre bérbe adta a város a földművelésügyi minisztériumnak

A városi közgyűlésen dr. Budaházy Béla tanácsnok ismertette azt a javaslatot, mely szerint a *Belsőohat 3790 holdas ingatlant* a földművelésügyi minisztériumnak bérbe adják. Ebben az ügyben a polgármester tárgyalt a miniszterrel és megállapodást létesítettek, hogy 1943 október 1-től egy mázsa búza egyenérték haszonbéréri 30 esztendei időtartamra a birtokot bérbeveszi az állam. *Az állattenyésztés fejlesztése érdekében mintatelepet létesítenek.*

A javaslatot egyhangúlag elfogadták.

672 ezer pengő haszna van a városnak a rendkívüli fakitermelésből

A tegnapi városi közgyűlésen dr Budaházy Béla tanácsnok bejelentette, hogy a fölművelésügyi miniszter engedélyével a rendes mennyiségen felül 75.000 ürméter fát termeltek ki a városi erdőben. **Ennek költsége 1,174.000 pengő volt, a bevétel viszont 1,846.000 pengőt tesz ki, így tehát a tiszta haszon 672.000 pengő.**

A közgyűlés az intézkedéseket tudomásul vette.

Bosszú műve volt...

Újrafelvétel során kéthónapi fogházból 150 pengő pénzbüntetés lett

Horváth Gyula balmazújvárosi fűszerkereskedőt 1941-ben azzal vádolta a kir. ügyészség, hogy két fiatalkorútól lopásból származó szalonnát, tengerit és zsírt vásárolt. A debreceni törvényszék annakidején orgazdaság vétségében mondotta ki bűnösnek a két fiatalkorú tolvaj vallomása alapján Horváth Gyulát és **kéthónapi fogházra ítélte.** Ezt az ítéletet a kir. ítélőtábla is helybenhagyta.

Újrafelvétel során a debreceni törvényszék dr **Miklós Ferenc** tanácsa elé került az ügy. A tanúkihallgatások során többen egybehangzóan vallották, **hogy a két fiatalkorú a csendőrség előtt tett vallomásuk után dicsekedve és kárörömmel mondta, hogy Horváthot sikerült jól belehúzniok az ügybe.**

A két fiatalkorú és szüleik is a most tartott újrafelvételi tárgyaláson beismerték, hogy **Horváth Gyula nem tudhatott arról, hogy lopásból származott a megvásárolt zsír, szalonna és tengeri.** A debreceni törvényszék a tanuvallomások elhangzása után tulajdon elleni kihágásban mondotta ki bűnösnek Horváth Gyulát és a régi ítéletet megsemmisítve, **150 pengő pénzbüntetésre ítélte.**

A debreceni kollégiumi diákság telepítési mozgalmának újabb fejleményei

Dr Péter Zoltán, dr Nagy Sándor és Csobán Endre előadása a Kollégiumi Diákszövetségben

A Kollégiumi Diákszövetség nagy érdeklődés mellett tartotta meg március havi összejövetelét a Páll sörözö különtermében.

Vitéz dr **Bessenyei Lajos** megnyitó szavaiban megemlékezett vitéz Borbély Imrének, a Kollégiumi Diákszövetség főpénztárosának és tb. alelnökének a Városi Takarékpénztárban igazgatóvá történt előlépteléséről. Megkapó szavakkal méltatta vitéz Borbély Imre erélyes egyéniségét.

Csobán Endre városi főlevéltáros dr Péter Zoltánnak kollégiumi igazgatóvá választásáról szólott, vázolva azt a nagyjelentőségű munkásságot, melyet dr Péter Zoltán kifejtett. Majd felolvasta Papp Lajos ny. postatávirdai felügyelőnek, a diákszövetség 91 éves tagjának levelét, melyben Papp Lajos bejelenti, hogy 50 pengős alapítványt tesz a diákszövetség javára.

Dr **Péter Zoltán** kollégiumi igazgató előadásában ismertette **a debreceni Kollégium diákjainak köréből kiindult telepítési mozgalom újabb fejleményeit.** A Magyar Nemzeti Szövetség felismerte ennek a mozgalomnak nemzetépítő jelentőségét és **kereste a kapcsolatot azzal az ifjúsággal, melynek lelkéből ez a példamutatóan szép eszme kinőtt.** Két hónappal ezelőtt Debrecenben jártak a Magyar Nemzeti Szövetség vezetői, megismerkedtek a kollégiumi ifjúsággal és meghívták dr Péter Zoltánt, hogy Budapesten tartson előadást a debreceni kollégiumi diákok mozgalmáról. Dr Péter Zoltán ebben az előadásban rámutatott arra, hogy az ifjúságnak ez a gesztusa azt jelenti, hogy **a mai magyar ifjúság nem szónokolni akar, hanem tettekkel építeni a jövőt. A debreceni ifjúsági mozgalom most kiteried, Kassán is akadnak követői, a kassai ifjúság össze kíván fogni a magyar jövő szolgálatában a debrecenivel és Hévey László tanárjuk vezetésével a debreceni ifjúsághoz hasonló munkával igyekeznek a telepítés ügyét előbbre vinni.**

Bejelentette ezután dr **Péter Zoltán** kollégiumi igazgató, hogy **a Kollégiumi Diákszövetség május elejére meghívta a Magyar Nemzeti Szövetség kiküldötteit Debrecenbe.** A Déri-múzeumban tartandó előadáson valószínűleg dr **Bencs Zoltán** országgyűlési képviselő és dr **Ferdinándy Mihály** egyetemi tanár tartanak előadást a Magyar Nemzeti Szövetség munkásságáról és bekapcsolódásáról a telepítési mozgalomba, de ugyanezen az előadáson szóhoz jutnak a telepítési mozgalom debreceni vezetői is. A Magyar Nemzeti Szövetség kiadványainak sorozatában egyébként **külön kötetben rövidesen megjelenik a debreceni kollégiumi ifjúság telepítési mozgalmának története eddigi eredményeivel.**

A mindvégig nagy érdeklődéssel kísért, megkapóan szép előadás után a megjelentek lelkesen ünnepelték dr Péter Zoltánt, akinek az előadásért **Csobán Endre** főlevéltáros mondott köszönetet.

Dr **Nagy Sándor** főgimnáziumi tanár „Régi diáktűzoltók munkája" címen tartott történeti becsű, mindvégig lebilincselően élvezetes felolvasást a Kollégium 1830-as éveiből.

Csobán Endre városi főlevéltáros „Vidám esetek a régi diákéletből" címen saját levéltári gyűjtéséből ízes, pompás humorú anekdotákat adott elő általános derültség mellett. Végül dr **Berték Lajos** a közelmult diákadomáiból mondott el néhányat szokott élvezetes előadásmodorában.

Első Békéscsabai, Miskolci és Debreceni István Gőzmalmok R. T.

Központi iroda:
Budapest, V., Harmincad-u. 6. sz.
Telefon: 180-800.

Közraktárak és vetőmagtisztítás:
Miskolcon, Békéscsabán és Debrecenben.
Mindegyik telepen iparvágány.

Hántolóüzem:
(Borsó, cirok, köles, stb. hántolása) Debrecenben.

Miskolci cím:
Zsolcai-kapu 46. Telefon: 23-83.
Debreceni cím:
Károly F. József-út 5. Tel.: 20-46
Békéscsabai cím
Réthy-utca 1. Telefon: 296

Nagymennyiségű szeretetadományt küldött Balmazújváros lakossága a Debrecenben ápolt sebesült honvédeknek

Balmazújváros község lakossága megkapóan szép példáját adta áldozatkészségének és annak a meleg testvéri együttérzésnek, mellyel a keleti fronton hazánkért vérüket hullajtó honvédeink iránt viseltetik.

Szöör Antal községi jegyző és **Vass Mihály** községi főbíró egy héttel ezelőtt hívták fel Balmazújváros lakosságát a sebesült honvédek számára szeretetcsomagok gyűjtésére. Alig egy hét leforgása alatt 55 láda szeretetadomány, közte 8400 tojás, hét mázsa sütemény, több mint 100 kg. cukor, 300 liter tej, többszáz kg. gyümölcs, 400 kg. kalács, gyümölcs mázsaszámra, dohány, cigaretta, bor, 200 üveg befőtt, 30 kg. csigatésztát és 30 liter rumot adtak össze a balmazújvárosiak, a református egyház asszonyai három mázsa almát, narancsot, citromot gyűjtöttek. Mindenki adott, a legszegényebb is, volt, aki heti élelmiszerfejadagját adta át, gyerekek perselyben gyűjtött pénzükön cigarettát vásároltak.

Három hatalmas társzekérrel hozták be az ajándékokat Debrecenbe. Gyöngéd asszonykezek csomagolták az ajándékokat, sokan be is jöttek és személyesen osztották ki azokat honvéd sebesültjeinknek. A Hangya asszonycsoport tagjai, Harsányi Mihályné, Koroknayné, Nagy Istvánné, Tóth Sándorné, Hüse Lajosné és mások mentek a szeretetcsomagokkal a klinikára, ahol dr **Szalay Károlyné** úrasszony, a kórházmisszió vezetőjének vezetésével a debreceni kórházmissziós hölgyek fogadták a nemrésszívű balmazújvárosi asszonyokat, teával megvendégelték őket.

Ezután kiosztották a szeretetadományokat honvédeink között. Dr **Forneth Béla** professzor mondott köszönetet a balmazújvárosiaknak nemes gesztusukért. A balmazújvárosiak ezután a többi kórházakban ápolt sebesült honvédeket is sorra látogatták és valamennyi helyen szeretetcsomagokat osztottak ki.

* **„Halálsugár"** c. érdekfeszítő regény kapható kiadóhivatalunkban. Ára 80 fillér.

Készíttesse öltönyeit garantált műrostmentes szövetekből
FEKETE
szabómesternél.
CSAPÓ U. 90.

HIREK

DOLGOZIASS, HOGY DOLGOZHASS.

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata március 20-án reggel 8 órától, március 27-én reggel 8 óráig: „Kossuth" Piac u. 26., telefon: 29-56. — „Magyar Korona" Kálvin-tér 15., telefon: 16-06. „Arany János" Csapó u. 66., telefon: 11-78. — „Hungária" Szoboszlói út 4 f., telef.: 32-50.

Otthonavatás

Vasárnap avatta fel a Magyar Evangéliumi Munkásszövetség Református Otthonát. Az igehirdetést és felszentelő imádságot D. dr. Révész Imre püspökünk tartotta, ki szárnyaló és a szivek mélyébe ható beszédében az „Igazságosság házának" jelölte és szentelte az új otthont. E hazug és mindenben álkorszakban nemesebb és fenköltebb célt nem is adhatott volna útravalóul ez új otthon számára az, aki a tudás fegyverét ragyogtatja és a szeretet éltető melegét sugározza léptei nyomán mindnyájunk előtt és között.

Verba volant... — mondták a kultúra régi, római terjesztői s mi mégis érezzük, hogy a püspöki szózat nem idővel halványodó és elvesző beszéd volt, de szavai szíveinkbe vésve örök virágokat szórtak el és vetettek a jó iránt szomjazó, de arra magától képtelen lelkünk melegágyába. „Igazságosság háza!" Mennyire hiányzik ez a minden márványnál gazdagabb, egyszerű s mégis életünknek legjobban óhajtott, legboldogítóbb otthona! A ház, hol könnyeink megértésre, szivünk dobbanása visszhangra, ernyedő erőnk megerősítő támogatásra talál! Oh hány ily házra volna szükség csak itt Debrecenben, hát még széles e hazában! Hány ily házat kellene beleültetnie a maga lelkének Krisztus által megszentelt erejét, hogy kicsit jobbak, megértőbbek, igazabbak lehessünk!... Hogy azokat a nagy s nemzeti létet is érintő kérdéseket melyekhez vak és elvakult lelkek, mint kuruzslók nap-nap után hozzátörleszkednek, az igazság jegyében tudnók a megvalósuláshoz közelebb vinni!

Fájdalom, hogy a lét és nem lét fordulójánál mennyi tévútra vezető jelt tűznek és festenek lelkiismeretlen, jelszavakkal dobálódzó kicsinyek és nagyok a vándor elé, de annál vigasztalóbb és felemelőbb, hogy elhangzott egy olyan otthontavató és szentelő beszéd is, melynek nyomán e szerény pár sorában örömkönnyel sóhajt fel a hallgató s hinni és remélni szeretné, hogy építik már itt-ott az Igazság házát is... Ennek ablakán át ragyog be Isten fénye és melege e hajlékokba és a bennük munkálkodókra!

A felszentelés örömtüzében felmelegedő lélek imája pedig egyedül az: Ne csak szenteljétek, de védjétek is az Igazságosság otthonát, hogy romboló kezek poriig ne égessék azt, mi szeretetünk várának egyetlen és legerősebb bástyája: az igazság!

A mi hitünk pedig egy: tisztetünk mindent, mi Istenhez vezet és elkerülünk s megvetünk mindent, mi Tőle eltérít. Ez az Igazság házának egyetlen világító fáklyája, ki ezt eloltatja, ha épített is, romokat épített. B-t A-r.

— **A Szülők Iskolája előadássorozata keretében** március hó 24-én, szerdán délután 5—7-ig a Déri-múzeumban Demény Géza kereskedelmi középiskolai igazgató „Őrségvállás a gazdasági pályákon" és Szemes Károly ref. tan. kép. int. tanár „A hitélet problémái a serdülőkorban" **címen tart előadást**

A Mérnök- és Építész Egylet közgyű.ése

A Magyar Mérnök és Építész Egylet most tartotta meg évi közgyűlését az Arany Bikában *Tichy* Antal elnöki megnyitójában megemlékezett a Kormányzóhelyettes Úr hősi haláláról, majd beszámolt a mult év eseményeiről. Utána *Szabó* István felsőipariskolai tanár a titkári, *Jost* Ferenc a pénztárosi, *Csobai* László a számvizsgáló bizottság jelentését terjesztette elő. A költségvetés elfogadása után három évre a következőket választották meg a tisztikar tagjaiul:

Elnök lett *Tóth* Zoltán építészmérnök, tb városi műszaki tanácsos, alelnök *Arany* Sándor gazdasági akadémiai tanár, vidéki alelnök *Váray* Zoltán építészmérnök, a mármarosszigeti faipari szakiskola igazgatója, pénztáros ifj. *Serly* Gusztáv vegyészmérnök. Választmányi tagok lettek: *Wolfinau* József HÉV igazgató, vitéz *Busy* András a Földmérési Felügyelőség főnöke, *Csanak* József építészmérnök, vitéz *Szegedi* Gyula vezérigazgató. Póttagok: *Csobai* László igazgató, *Balázs* János egyetemi főmérnök. A központi választmány tagjává dr. *Génessy* Sándor MÁV műhelyfőnököt választották meg. Számvizsgálókká választották: *Jost* Ferencet, *Des Combes* Henriket és *Halmos* Rudolfot.

Tóth Zoltán elnöki székfoglalójában annak a reményének adott kifejezést, hogy a háborús viszonyok ellenére is áldásos munkát fejthetnek ki.

Dr. *Génessy* Sándor a Magyar Mérnök és Építészek Nemzeti Szövetségének elnöke üdvözölte az új elnököt és annak a reményének adott kifejezést, hogy a két nagy mérnökegyesület a jövőben is vállvetve fog dolgozni a szebb magyar jövőért.

A közgyűlés az elnök zárószavaival ért véget.

— **Gyarmathy Sándort a közgazdasági tudományok doktorává avatták.** Gyarmathy Sándort, Gyarmathy Istvánnak, társadalmunk köztiszteletben álló tagjának fiát a napokban a budapesti m. kir. József nádor műszaki és gazdaságtudományi egyetemen „cum laude" a közgazdasági tudományok doktorává avatták. Gyarmathy Sándor már évek óta okleveles közgazda s mint ilyen a Pénzintézeti Központnál teljesít szolgálatot a revizori osztályon. Doktorrá avatása alkalmából debreceni ismerősei és tisztelői nagyszámban keresték fel jókívánságaikkal.

— **Ma délután 5 órai kezdettel vallásos ünnepély lesz az ispotályi templomban.** Ez alkalommal Igét hirdet Birinyi János. Varga László: „Az Úr lábainál" című verset szavalja Varga Róza VI. o. tanuló. Utána szólóének orgonakísérettel.

— **A Kollégium jubileumi létesítményei.** A Kollégium fenntartói kérték, hogy a jubileumi további létesítményekre ne fizesse be a város az évi részleteket, hanem majd akkor, ha a létesítményekre sor kerül és az akkori viszonyoknak megfelelő mértékben.

— **Közgyűlési meghivó.** A Debreceni Iparos Dalegylet folyó hó 28-án, vasárnap délután 4 órakor az Ipartestület dísztermében tartja évi rendes közgyűlését. Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Titkári jelentés. 3. A pénztáros jelentése. 4. Számvizsgálói jelentés. 5. Felmentvények megadása. 7. Esetleges indítványok. Debrecen, 1943 március 16-án. Elnökség.

— **Katonai pompával temetik** von Moltke volt madridi német nagykövetet Spanyolországban.

* **Felhívás a kocsmárosokhoz!** A Debrecen és Vidéke Kocsmárosok és Italmérők Ipartársulatának elnöksége ezúttal is értesíti tagjait, hogy folyó hó 25-én, csütörtökön délután 4 órai kezdettel Timár-utca 31. sz. alatt tartja évi rendes közgyűlését. A tárgysorozat fontosságára tekintettel pontos megjelenést kér az elnökség.

* **Csak pár lépés** a püspöki palota, Szőllősiné sorsjegyfőárusító sorsjegyei nyerőszámok.

* **Királykisasszony szeretnék lenni** meseoperettünket március huszonnyolcadikán előadjuk. Figyelje huszonhetedíki hirdetésünket!

* **Vegyen sorsjegyet,** nyerni fog. Szőllősiné sorsjegyfőárusító, Hatvan-u. 1. Püspöki palota.

* **Új tanfolyam kezdődik** április elején a Simai gyorsíró-, gépíró- és szépíróiskolában. Piac-u. 73. Előkészítés államvizsgára. Vidékieknek vasúti kedvezmény. Telefon 22-53. Debreceni tanker kir. főig. eng. szám 1359/1941—42.

— **A nyilastelepi egyházrész** gyülekezeti konferenciája holnap, csütörtökön délelőtt 10 órakor kezdődik a templomban. Bevezető áhítatot tart Orosz János segédlelkész, az első előadást „Boldogok a lelki szegények" címen Mezey Béla lelkipásztor tartja, mert az előadóul felkért dr Szabó Mihály törvényszéki bíró hivatalos elfoglaltsága, illetve utazása miatt nem tarthatja meg. Csütörtökön délután félhat órakor Vajda Mária az előadó, aki „Boldogok, akik sírnak" címen tart előadást. Ugyanő vezeti a délutáni előadás utáni imaórát. A városból kijönni szándékozók autobuszon utazhatnak, mely minden óra 15 perckor indul a Kossuth-utca 43. számú ház elől.

— **Sakkelőadás a pénzügyi kuglizóban.** Csócsits Lajos, a Debreceni Sakk Kör főtitkára ma délután 6 órai kezdettel szimultánnal egybekötött sakkelőadást tart a pénzügyi tisztviselők klubhelyiségében. (Piac-u. 36. sz.) Érdeklődőket szívesen látnak.

— **Jóváhagyott közgyűlési határozatok és szabályrendeletek.** A városi közgyűlésen Poroszlay László tanácsnok terjesztette be a polgármesteri jelentést, melyben arról is szó van, hogy a miniszter jóváhagyta a Nyári Egyetemnek adott 1000 pengőre, a Dobó és Dembinszky utcák csatornázására vonatkozólag hozott közgyűlési határozatot. — A városi tisztiügyészi hivatal által magánfelek részére végzett munkák utáni megtérítésre a szabályrendeletet a miniszter jóváhagyta, így azt kihirdették és most már életbelép. — Ugyancsak jóváhagyta a miniszter a fedeztetési díjak ügyében alkotott szabályrendeletet is, ezt is kihirdetik és életbeléptetik.

— **A tűzoltói állások betöltése.** 1937-ben a tűzoltó legénység létszámát 48-ról 60 főre emelték azzal, hogy évenként két állást töltenek be. Négyet betöltöttek, 8 még üresen maradt, a belügyminiszter azonban a rendkívüli viszonyokra tekintettel felhívta a polgármestert, hogy az összes állásokat töltse be Ez meg is történt, s ezen a címen 26.000 pengő többletkiadás merült fel. A polgármester intézkedését a közgyűlés jóváhagyta.

— **A Béke-utcát észak—déli irányban megnyitják,** ehhez a közgyűlés hozzájárult.

— **A Debreceni Olaszbarátok Monti Köre** ma, szerdán este ½8 órai kezdettel a Pál| söröző emeleti különszobájában összejövetelt tart. A műsor keretében dr Vidoni Jenő tart előadást „Az olasz királyság harca és kibékülése az egyházzal" címen, utána a Pinocchio olvasását folytatjuk. Vendégeket is szívesen látnak.

A városi üzemek megkapják a háborús munkaátalányt

Családi bérpótlék a havi- és napibéreseknek

A kormány háborús munkaátalányt és felemelt családi pótlékot rendszeresitett. A belügyminiszterrel folytatott tárgyalásod eredménye alapján ezt kiterjesztik a városi üzemi, vállalati tisztviselőkre és alkalmazottakra is.

A polgármester bejelentette, hogy a miniszter ide vonatkozó rendeletét végrehajtotta és októbertől kezdve folyósított díjak 97.000 pengő többlet kiadást okoztak.

Az intézkedést jóváhagyta a közgyűlés.

A város hivatalainál és nem önálló vagyonkezelésű üzemeinél alkalmazott havibéresek és napszámbéresek január 1-től 5 illetve 6 pengő helyett 9 pengőt, illetőleg napi 30 fillért kapnak családi bérpótlék címén.

— **A Csapó-utcai egyházrész** vegyes bibliaköre délután 6 órakor tartja összejövetelét a Szappanos-utca 16. szám alatt levő gyülekezeti otthonban. Mindenkit szeretettel hív és vár az egyházrész vezetősége.

— **Előlépések a városnál.** — Dr Sőregi János múzeumigazgató a VI., Kiss Jenő adótiszt a IX., dr Ignáth Sándor nyilvántartó, dr Jeney Zoltán közgyám és Medgyessy Béla nyilvántartó a IX. fizetési osztályba léptek elő. Csobay László gépészmérnök a városi gazdasági vasút igazgatója lett. A közgyűlés most ebbe a szolgálatba betudja a műszaki ügyosztálynál eltöltött mérnöki szolgálati éveit és egyben értékes munkájának elismeréséül a VIII. fizetési osztályba léptették elő.

— **Tisztogató harcok folynak a Karsztban.** Ezek során többezer partizánt megöltek, vagy foglyulejtettek. A banditák számos búvóhelyét pusztították el Karszt-hegység hozzáférhetetlen barlangjaiban.

— **Ellopták a bundáját.** Nemes Antal MÁV órabéres vonatkísérő, Homok-utca 121. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki a pályaudvar altiszti helyiségének lépcsőjénél néhány percig otthagyott bundáját ellopta.

— **Álkulcsos betörés a Salétrom-utcán.** Schreiber Jakab kőfaragómester feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki Salétrom-utca 3. szám alatt levő kőfaragó és műkőgyár üzemébe álkulccsal betört és onnan egy 10 méter hosszú, 12 centiméter széles gépszíjat a géptől leszerelt és ellopott. A károsult feljelentésére a rendőrség megindította a nyomozást.

— **Betört szállásadójához és felöltözött a lopott ruhákba** Szűcs József állás- és foglalkozásnélküli egyén, akit nemrégen feltételesen szabadon engedtek a sopron-kőhidai dologházból, Debrecenbe jött és itt munkát keresett. Mivel nem tudott elhelyezkedni, elment Szilágypér községbe, ahol volt munkaadójánál szállást kért egy éjszakára. Megengedték, hogy az istállóban megaludjon. Szűcs azonban a hajnali órákban betört a lakásba és egy öltöny ruhát, egy pár cipőt, kabátot, kalapot vett magához és élelmiszerről is gondoskodott. Az istállóban felöltözött a lopott ruhákba és így ment ki az állomásra, hogy elutazzon Szilágypérről. Még elutazás előtt azonban a csendőrök elfogták az állomáson. A betörés ügye tegnap került a debreceni törvényszék dr Miklós tanácsa elé. A törvényszék a tárgyalást elnapolta Szűcs József teljes bűnlajstromának összeállításáig.

Szeretem az erdőt

Szeretem az erdőt ősszel,
Ha zörög az út avarja.
Szeretem az erdőt télen,
Ha a földet hó takarja
De legjobban szeretem én,
Hogyha zeng az élet dala,
Fent az égen a felhőket
Tavaszi szél üzi, hajtja.

Amikor a rigók szólnak,
Barna rügyből levél fakad,
Kis madarak fészket raknak,
S felettünk az öreg nap
Mindig kacag, mindig kacag,
Itt a tavasz, mint egy álom!
Lábujjhegyen, észrevétlen
Az ébredő erdőt járom.

Erdős Ibolya.

Két finn hadiárva eltartási költségét vállalja Debrecen város

A város két finn hadiárvának az eltartási költségeit vállalta a háború tartama alatt.

Kölcsey polgármester megjegyezte, hogy a magyar hadiárvákról nem feledkeztek meg, de még nincs megfelelő adat az intézményes megoldáshoz. Vagy árvaházat létesítenek, vagy más megoldást találnak a segítésre.

— **A Györfy Kollégium támogatása.** A Györfy István Kollégium debreceni internátusának támogatására 5000 pengő egyszersmindenkori segélyt adott a közgyűlés.

— **A kistemplomi egyházrész központi bibliaköre** ma, szerdán délután öt órakor az egyházrész gyülekezeti termében (Révész-tér 2. szám alatt) bibliaórát tart, melyre mindenkit szeretettel hív és vár a vezetőség. Bibliaóra előtt 4—5 óráig lehet beiratkozni a nőszövetségbe, ugyanakkor megtartatik a bajtársi szolgálat megbeszélése.

— **Új kútak.** A Kisbotos és a Lahner-utcában a város egy-egy új kútat fúrat Kiss Lajossal 2140 P, illetve 3130 P költséggel.

— **Bulgáriában** felemelik a távíró- és távbeszélődíjakat.

— **OTI recept kiváltásánál csereedényt kell vinni.** A belügyminisztee rendelete értelmében ezentúl az Országos Társadalombiztosító Intézet és a betegségi biztosító intézetek az üvegben vagy tégelyben kiadásra kerülő gyógyszereket csereedény beszolgáltatása vagy annak beszolgáltatása hiányában betéti díj ellenében adják ki. 10—20 grammos üveg betéti díja 40, a 200—500 grammosé 50 fillér, a 10—50 grammos tégely betéti díja 40, az 50—200 grammosé 50 fillér.

— **Az új aranyrendeletnek** (1720—1943 M. E. számú rendelet) mindenkit érdeklő nagyfontosságú rendelkezéseit ismerteti a „Gazdasági Jog" most megjelent márciusi száma. A lap megrendelhető a felelős kiadónál: dr Szende Tibor Budapest, V., József nádor-tér 2—3.

— **Egy 11 gyermekes apa kérése.** Szabó Gyula házmester, Vágóhíd-utca 3. szám alatti lakos nagyon kéri azt a becsületes embert, aki megtalálta iratait, melyeket igen keservesen éppen most szedett össze, hogy iparigazolványt kérjen, juttassák vissza hozzá. Senkinek sem érték az. Tizenegy gyermekét kell tartania s ebben van minden reménye. A zálogcédulát sem lehet értékesíteni, mert az intézetben már tudják, hogy a kabát és nadrág az övé, hiába próbálnák kiváltani.

— **A háztartási alkalmazottak tegyenek vizsgát!** Takaróné dr Gál Beatrix egyetemi m. tanár érdekes javaslatot terjesztett elő a Nemzeti Munkaközpont női csoportjának tanácskozásán. Az indítványozta, hogy a háztartási alkalmazottak tegyenek vizsgát és csak ennek alapján adják ki részükre a cselédkönyvet. Viszont, aki ezt a képesítést megszerezte, annak a legkisebb, tehát kezdő bérét is hivatalból állapítsák meg.

GYASZROVAT

Széchenyi István nyugalmazott református tanító 87-ik életévében folyó hó 22-én elhunyt. Megboldogult 50 évi tanítói működés után vonult nyugalomba. Temetése a köztemető díszravatalozó termeből szerdán, f. hó 24-én délután 5 órakor. Lakás: Bem József-u. 6. Dankó temetkezés.

Rácz István kőművesség éves korában elhunyt. Temetése szerdán délután 4 órakor lesz a köztemető III. ravatalozó termeből. Lakás: Monti ezredes-u. 18. Dankó temetkezés.

Sándor Emőke Julia 7 napos korában elhunyt. Temetése csütörtökön délután 4 órakor lesz a köztemető III. ravatalozó termeből. Lakás: Balmazújváros. Dankó temetkezés.

Abuczky Ferenc 40 éves korában elhunyt. Temetése csütörtökön délután 2 órakor lesz a köztemető 3. ravatalozójából. Lakás: Tegez-utca 77. Gebauer cég rendezi.

Időszerű kis lexikon

Szerédi Jusztinián Magyarország biboros-hercegprímása 1884 április 23-án született a pozsonyvármegyei Deákiban, Atyja cserepes volt, eredeti neve Szapucsek György. Jó tanuló voltáért felvették a Benedek rendbe, ahol csakhamar kitünt tudományával. Mint bencés vette fel a rendi szokás szerint a Jusztinián nevet. Rómába küldetvén tanárnak, ott tudományával megnyerte a legfelsőbb egyházi körök figyelmét. Gasparri államtitkár rábízta az új egyházjogi kódex kodifikálásának nagyfontosságú munkáját. Később az Anselmianum bencés kollégium igazgatója, majd az új magyar vatikáni követség tanácsosa lett. Kevéssel felszenteltetése után XI. Pius pápa, aki rendkívül nagyrabecsülte, biborossá kreálta.

Csak egy mosolyt

A HET LEGKEDVESEBB VICCE

Roskadásig megrakodott falusi asszony lép ki a keleti pályaudvar csarnokából a Baross térre. A duzzadó batyuk, kosarak vajat, szalonnát, sonkát, tojást és egyéb jókat sejtetnek. A néni tanácstalanul néz körül a forgalmas téren aztán odalép a rendőrhöz és csendesen megkérdezi:

— Kérem szépen, biztos úr, *merre van itt a fekete piac?*

* **„Halálsugár"** c. érdekfeszítő regény kapható kiadóhivatalunkban. Ára 80 fillér.

Keresztény középosztály lapjai:

REGGELI MAGYARORSZÁG

PEST

Este MAGYARORSZÁG

Hétfői MAGYARORSZÁG

Dr Kovács Kálmán pécsi közjegyző százméteres mélység szélén agyonlőtte magát

Pécs, márc. 23. Pécs városa társadalmának ismert alakja volt dr. *Kovács* Kálmán 56 éves kir. közjegyző, aki most *megdöbbentő módon öngyilkosságot követett el. Hétfőn délután kiment a városi kőbányához és ott kikereste azt a helyet, ahol a legnagyobb mélység tátongott előtte. Azon a helyen, ahol a kőbánya falának magassága eléri a közel száz métert, főbelőtte magát.* A helyszinen meghalt.

Az öngyilkosságot csak órák multva fedeztek fel. Az öngyilkos közjegyző zsebeiben nem találtak búcsú levelet, de valószinünek tartják, hogy *gyógyithatatlan betegsége miatt vetett véget életének.*

A birkáról és bárányról gyapjut egy evben egyszer szabad lenyírni

A hivatalos lap szerdai száma közli az iparügyi miniszternek a gyapju forgalmának szabályozásáról kiadott rendeletét.

A rendelet általában véve a gyapju forgalmának szabályozásáról (bejelentéséről, igénybevételéről, stb.) a multévben kiadott rendelettel azonos rendelkezéseket tartalmaz. Uj rendelkezés a rendeletben, hogy *a birkáról és bárányról a gyapjut egy naptári évben csak egyszer szabad lenyirni.* A multévi rendelkezésektől eltérően határozza meg a rendelet az igénybevétel alól mentes gyapju mennyiségét.

Másfélmillió pengő közellátásra

Dr **Baczoni** Sándor tanácsnok terjesztett elő javaslatot arra, hogy a közellátás zavartalanságának biztositására az eddigi 750.000 pengő hitelkeretet másfélmillióra emeljék fel. A közgyűlés ezt megszavazta, a polgármestert megbizta a kölcsön tárgyalások folytatásával, az eredményről majd a közgyűlésnek jelentést tesz, de a felemelt keretekre már utalványozás is történik és ezt a belügyminiszternek bejelentették.

9-ről 20 fillére emelték a borfogyasztási adót

A városi közgyűlésen dr Balla Bertalan főjegyző ismertette a javaslatot a borfogyasztási adó felemelésére. A változott viszonyok miatt szükségessé vált ennek az adónemnek a **felemelése.** Erre a polgármester megtette az intézkedéseket és **9 fillérről 20 fillére emelték fel az adót.** Ezzel a költségvetésben **160.000 pengőre tehető bevételi többlethez jutnak.**

A közgyűlés a polgármester intézkedését jóváhagyta.

———oOo———

Mig eszméletlenül feküdt az országúton, ellopták kerékpárját és csomagját

Kiss András hajdúszoboszlói lakos tegnap reggel kerékpáron elindult Debrecenbe a Rothermere-utca 5. szám alatt lakó Gálffy Imre fodrászmester sógorának meglátogatására.

A debreceni vámháztól 200 méternyire **hirtelen rosszul lett és eszméletét vesztve lezuhant a gépről.** Mikor magához tért, megdöbbenve tapasztalta, hogy közben kerékpárját és rajta levő csomagját ellopta ismeretlen tettes.

Ugyancsak a kerékpárját lopták el Szél András gazdasági alkalmazottnak a Gambrinus átjáróból és Molnár Antal MÁV irodai altisztnek, Hegyi Mihályné-utca 52. szám alatti lakosnak a Szent Anna-utcai postahivatal elől. A károsultak feljelentésére a rendőrség megindította a nyomozást.

———oOo———

— **A kisegitő munkaerők lakbére.** 1943 április 1-től a kisegitő munkaerők részére megszavazta a közgyűlés a havi 22.70 pengő lakbért.

Szombaton lesz a leventemüvészegyüttes előadása a Csokonai Színházban

A Firenzében nagy sikerrel szerepelt levente müvészegyüttes szombaton délután fél 4 órai kezdettel tart előadást a Csokonai Szinházban. A levente művészegyüttesnek 55 egyetemi hallgató levente és 15 egyetemi hallgatónő leventeleány tagja van. Müsorukat a debreceni református főgimnázium piarista gimnázium s a ref. tanitóképző leventéi egészitik ki müvészi számokkal. A március 27-iki levente müvészelőadás jegyei március 24-től, mától kezdve a Csokonai Szinház jegypénztáránál válthatók.

Súlyes szerencsétlenség a debreceni pályaudvaron

Tegnap délben súlyos szerencsétlenség történt a debreceni pályaudvaron. *Nagy* József 33 éves MÁV vonatkisérő, nyiregyházi, Árok utca 38. szám alatti lakos a debreceni pályaudvaron egy mozgó tehervonatról le akart ugrani, de a kabátja megakadt a vonatban és olyan szerencsétlenül zuhant ki, hogy féllábával a kerekek alá esett. *A vonat kereke egyik lábát térde alatt leszelte.*

A szerencsétlen embernek a közelben levő vasutasok siettek segitségére, majd értesitették a mentőket, akik Nagy Józsefet a sebészeti klinikára szállitották, állapota súlyos.

— **A debreceni Kálvinisták Templomegyesülete** csütörtökön délután 5 órakor a Kálvin-tér 5. szám alatti Baltazár-teremben jótékonycélú teadélutánt rendez. Ezen a teadélutánon dr Ferenczy Károlyné fog előadást tartani.

— **Beleütötte lábát a Gambrinus átjáróban a világító üvegbe** Lipcsei Kálmán 13 éves gyerek, cipészmester fia, Baross u 1. szám alatti lakos. Az üvegszilánkok lábszárán mély, vágott sebet ejtettek. A mentők kötözték be sebét, majd a sebeszeti klinikára szállitották.

— **Összehivták a szlovák parlamentet** dr Tiso államelnök dr Sokolhoz, a parlament elnökéhez intézett kéziratával március 25-re

— **Milyen színü az égbolt?** Kevesen tudják, hogy a derüs égbolt nem is olyan világos. Minél magasabbra emelkedünk, annál sötétebb a levegő. 8.50 méterrel a föld felett halvanykék a légkör színe, 11.000 méter magasságban sötétkék, 13 000 métertől kezdve már egyre sötétebb lila, végül 22.000 métermagasságban már teljesen fekete. Aki nem hiszi, nézze meg.

Ezeregy éjszaka

hét kötetes sorozatot megvételre keresem. Kifogástalan példányt. — Cím a kiadóban.

Üzenetek a frontról

Deli József honvéd a 241 86. tábori posta számról megnyugtatja szüleit Debrecenben, jól van, egészséges. Mindannyiukat csókolja.

Püspökladányba üzen feleségének **Szabó Béla** szakaszvezető a 195 117. tábori posta számról: a kért dolgokat Pestre és Kassára elküldte-e? — Csókolja.

MEGHIVÓ

a Hermes Árukereskedelmi Részvénytársaság 1943 március 31-én, (szerdán) délután 6 órakor a társaság helyiségeben, Debrecen, József kir. herceg u. 4 szám alatt tartandó rendes évi közgyülésére. Tárgysorozat: 1. az igazgatóság jelentése a lefolyt üzleti évről. 2. a felügyelőbizottság jelentése. 3. a mérleg megállapitása. 4. az igazgatóság indítványa a veszteség elövitelére vonatkozólag. 5. az igazgatóságnak és felügyelőbizottságnak adandó felmentvény 6. az alapszabályok 4 §-ának módositása. 7. esetleges egyéb indítványok.

Felhivatnak a részvényesek, hogy az esetben, ha a közgyülésen részt kivánnak venni, részvényeiket legkésőbb március hó 28-ig a társaság pénztáránál letenni kötelesek. Az igazgatóság.

Mérleg: 1942 december 31. készpénz P 4716.76; folyószámlák P 4234.92; kavics kitermelési jog P 5993 52; berendezés: P 28093.75 veszteség áthozat: P 8504.44; 1942 nyereség: P 1543.39, 6961.05 összesen: P 50.000.00.

Részvénytőke: P. 50.000.—; összesen: P 50 000.—.

Veszteség, Nyereség számla 1942 december 31. Üzleti költség: P 2152.20; adók: P 500.—; nyereség 1942: P 1543.39; összesen: P 4195.59.

Ingók használati bére: P 3500.— kavics kiterm. jognál elért nyereség: P 695.59; összesen P 4195.59

SZERKESZTŐI ÜZENET

V. József. A kérdezett könyvek közül az első értéket nem képvisel. A másiknak papiron van ugyan értéke, de nem vásárolják.

SPORT

A DEAC asztali teniszezőinek újabb sikere

Szombaton és vasárnap rendezte a Zuglói Danuvia Budapesten a Nemzeti Sportcsarnokban országos asztali tenisz versenyét, amelynek keretében a II. és III. osztályú országos bajnokságokat is lebonyolitották. A verseny újabb debreceni sikereket hozott, mert a bajnoki számokban a Leövey fivérek, az I. osztályú számokban Németh és Gyöngyössy értek el kitünő helyezéseket.

Férfi egyes, I. a. osztály: 1. Soós WMTK, 2. Rózsa DSC, 3. Gyöngyössy DEAC. Gyöngyössy Róbert az igen erős mezőnyben keményen küzdött és pompás játékkal megérdemelten jutott az elökelő helyre.

Férfi egyes, I. b. osztály: 1. Németh DEAC, 2. Harsányi Postás, 3. Schrett DSC és Reichhardt Piaristák. Németh József nagy fölénnyel nyerte a versenyt, minden mérkőzésén nagyot játszott.

A Leövey I. gyakorló gimn.-DEAC—Leövey II. kereskedelmi-DEAC pár a II. -s III. osztályú párosban indultak. A fiatal, tehetséges testvérpár a II. osztályú párosban a második helyen kötöttek ki, a III. osztályú párosban pedig nagy küzdelem után bajnokságot verekedtek ki maguknak. **Magyarország 1943. évi III. osztályú páros bajnoka tehát Leövey I. és II. lett.** A Leövey pár bajnokságával **a DEAC ezidén tehát két országos bajnokságot nyert, az elsőt,** mint emlékezetes, egy héttel ezelőtt a kolozsvári bajnoki küzdelmeken **Németh—Gyöngyössy vivta ki az I. b. osztályú párosban.**

A verseny keretében lejátszották a **DEAC—Zuglói Danuvia** asztali tenisz NB mérkőzést, amelyet a DEAC 9:1-re nyert meg. **Németh, Gyöngyössy, Leövey I. és II.** voltak a csapat tagjai. **A DEAC ezek után csoportjában vezet,** mert legerősebb riválisa a DIMÁVAG, már egy pontot vesztett az MVSC elleni döntetlennel, mig **a DEAC-nak eddig nincs pontvesztesége.**

A DEAC asztali teniszezőinek sikere nagy örömet kelt Debrecen sporttársadalmában.

A DVSC két mérkőzést játszik idegenben a héten Csütörtökön a Királyházi MÁV csapatával játszanak **Királyházán** vasutas bajnoki mérkőzést. **Vasárnap** pedig Nagybányára utaznak, ahol a Nagybányai SE csapatával játszanak **a Mátyás-csoport** bajnokságáért. **A DVSC mindkét** mérkőzésre **a Kolozsvári MÁV** elleni győztes csapatával áll ki. Bár mi jobbnak tartanánk, ha a királyházi mérkőzésen a gyengébb erőnlétben levő játékosok helyén tartalékokat szerepeltetnének, nehogy a csapat tulságosan fáradtan kerüljön össze a Nagybányai SE-vel. Csokai helyett Serfőzőt, Mester helyett a kitünő formában levő Erdeit, **Tisza és Szabó** helyén pedig **Szücsöt és Mihókot** lehetne játszatni Királyházán.

Szilárd, a DVSC kitünő szélsője az egyik edzésen megsérült és néhány hétig pihenni kénytelen.

Egresi, az ismert nyiregyházi játékvezető vezeti **a Nagybányai** SE—DVSC mérkőzést.

A Mátyás-csoportban vasárnap már teljes bajnoki forduló lesz. A DVSC—Nagybányai SE mérkőzés mellett **Csabai AK—Marosvásárhelyi SE, Kolozsvári Bástya—Székelyföldi MÁV, Marosvásárhelyi PMTE—Békéscsabai Törekvés mérkőzések kerülnek lejátszásra.**

Berecz, aki a debreceni MÁV műhelytelepen van alkalmazásban, a fennálló szabályok értelmében azonban ebben a bajnoki évben már **nem igazolhatták le más csapat részére a** Kaposvári Turulból, **a Kaposvári TSE** mérkőzéseire minden **vasárnap** elutazik Debrecenből. Az elmult vasárnap a Simontornyai BTC ellen játszottak és 2:1-re vereséget szenvedtek. Berecz balfedezetet játszott és az egyetlen gólt ő lötte 11-esből.

Kristóf ismét nagy formában van és kitünően játszott a Csepel ellen.

A debreceni ökölvivók szépen szerepeltek Miskolcon. Ha nem miskolci a három pontozó bíró, akkor minden bizonnyal debreceni győzelem született volna. A debreceniek most nagy s erős edzésekkel készülődnek, mert április negyedikén az egriek ellen lépnek szorítóba.

Csütörtökön játssza a piarista gimnázium levente labdarugócsapata a hajdúböszörményi gimnázium levente labdarugócsapatával a vasárnapról elmaradt bajnoki mérkőzését.

Felkérem a D. Villanygyár labdarugó játékosait, hogy szerdán a DEAC pályán 4 órai kezdéssel edzés lesz. Csütörtökön a dohányygyári pályán kétkapus edzés a Húsossal 4 órai kezdéssel mindkét egyesület vezetősége kéri a játékosok pontos megjelenését. A D. Villanygyár vezetősége pénteken este játékosértekezletet tart 7 órai kezdettel. **Az I. II.** csapatbeli játékosok megjelenését kérem. — Intéző.

A DEAC és DGASE atletikai **szakosztálya,** március hó 25-én, csütörtökön délután 4 órai kezdettel rendezi meg az egyetemi sporttelepen az egyetem 1942—43 tanévi egyéni és karok és az akadémia 1942—43. tanévi egyéni és évfolyamok közötti csapatbajnoki mezei futóversenyét, valamint a DEAC 1943 évi ifjúsági s felnőtt és DGASE felnőtt meezi futóbajnoki versenyét. Nevezni a helyszínen lehet, nevezési díj nincs. Ugyanott tudhatók meg a feltételek is.

A leventebajnokságban a debreceni felsőiparisk**ola csapata 5:0** ra győzött a Balmazujvárosi LE csapata ellen. A gólokat Ács 2, Csizmadia 2, és Tóth II. lötték. A mérkőzést Tasnádi kifogástalanul vezette.

Kettős amatőrbajnoki mérkőzés lesz vasárnap délután a dohánygyár sporttelepén. Délután 2 órakor a D. Húsos csapata játszik a kitünő játékosokból álló MOVE Szabolcs együttesével. Utána 4 órai kezdettel a bajnokjelölt és NB III-ba tartó D Villanygyár az NyVSC-t látja vendégül.

Hámori-Hützlt kipróbálták vasárnap a SalBTC II-ben, ahol

négy gólt lőtt a PBUSE-nek. Tarjánban remélik, hogy megtalálták Hámoriban középcsatárukat, bár kissé lassúnak tartják

Debrecenben március 28-án nagy atlétikai verseny lesz a DVSC rendezésében.

Czuna Ferenc, a MASz keleti kerületének vezetője hazaérkezett hazafias szolgálatának teljesítéséből és átvette a kerületi atlétikai ügyek vezetését.

Thomas dr. vezeti az UAC—K. Rákóczi rangadó mérkőzést Ungvárott.

A debreceni játékvezetők kitűnően megállták helyüket a tavaszi idény eddigi mérkőzésein. Különösen az idegenben működő játékvezetőkről írnak melegen a lapok. Szatmáron nagyon elégedettek Harsányival, aki a mult heti Szatmári Vasutas—Csapi SE mérkőzést vezette és mint a szatmári sajtó írja: biztos fellépésű, jószemű, határozott ítéletű játékvezetőt ismertek meg benne, aki a nehéz mérkőzésen egészen nagyvonalú játékvezetést produkált. Hasonlóan nagy elismeréssel emlékeznek meg az SzSE—Aknaszlatina mérkőzést vezető Páll Antalról, az NyVSC—Szatmári VSC mérkőzés játékvezetőjéről, Sárosiról, a PMÁV—Jószerencsei mérkőzés játékvezetőjéről Farkasról. Kitűnő a debreceni játékvezető gárda.

KÖZGAZDASÁG

— **Bajtársi szolgálat a biztosító vállalatoknál.** A BIOSZ elnöki tanácsa most tartotta szokásos havi értekezletét, Gebhardt Domonkosnak, a szövetség elnökének vezetésével. Az elnöki tanács foglalkozott a bajtársi szolgálat megszervezésének kérdésével. Néhány biztosító vállalatnál már eddig is működött a bajtársi szolgálat, de kívánatosnak mutatkozik a szolgálat megszervezése az összes vállalatoknál. A bajtársi szolgálat fenntartja a bevonultak családjaival a közvetlen érintkezést, tanáccsal és útbaigazítással szolgál, soronkívül intézi összes gazdasági ügyeiket. A vállalatok bajtársi szolgálatának vezetőiből megalakul a biztosítók országos bajtársi szolgálata irányító jellegű hatáskörrel.

Debreceni állatvásár

A hétfői sertésvásárra csak soványsertést hajtottak fel, számszerint 459 darabot, amelyből eladásra került 292 darab. Árak: 190—312 fillér élősúlyban, kilónként. Választott malac páronként 78—115 pengő.

A keddi állatvásárba 250 darab lovat hajtottak fel, gazdát cserélt 123 darab. Árak: Vágóló 155—440 P, silány igásló 250—600 P, közepes 650—1300, jó 1300—2500 pengőig.

Szarvasmarha felhajtás 654 darab, eladás 415 darab. Árak II. r ökör 150 fillér élősúlyban kilónként, III. r. 130 fillér, II. rendü bika 145 fillér, III. rendü 125 fill. II. rendü tehén 140 fillér, III. r. 120 fillér. (8 százalék levonással) II. r. borjú 170, III. r. 150 fillér, tinó-ökör 176—215 fillér, fejőstehén darabonként 900—1900 P. Irányzat élénk.

Hirdetmény

Értesítem az érdekelteket, — hogy a m. kir. honvéd repülő iskola a Hortobágy-pusztának a Debrecen-tiszafüredi műúttól délre eső és az erre a célra kijelölt területén, **naponta 10 órától, 16 óráig éles légi lövészet lesz az egész lőterületen:** 1943 évi március 29-én, április hó 6, 7, 12, 13, 19, 27, 28, 29-én; — május hó 4, 5, 6, 11, 12, 13, 18, 19, 20, 25, 26 napján; — június hó 1, 2-án.

Éles lövészet földi célra, illetve éles bombavetés a bombatéren: 1943 évi március hó 25, 30, 31-én április hó 1, 5, 8, 15, 20, 21, 22, 26-án, — május hó 3, 10, 17, 24, 31-én, — június hó 3-án

Éles bombavetés a bombatéren 1943 évi március hó 25-én 18 órától 26-án 01 óráig, április hó 1-én 18 órától 2-án 01 óráig, április hó 15-én 18 órától 16-án 01 óráig, április hó 22-én 18 órától 23-án 01 óráig.

A légi lövészet megkezdését egy egymotoros repülőgép szirénajelzése, vagy egy alacsonyan repülő étmotoros repülőgép ogja jelezni. A lövészet befejezését hasonló módon egymotoros repülőgép szirénajelzése, vagy két motoros repülőgép alacsony repülése fogja jelezni.

Az éles lögyakorlatok tartama alatt a hivatásuknál fogva a Hortobágyon tartózkodók kötelesek az erre a célra elkészített fedezékekbe behuzódni és onnan csak a lögyakorlatok befejezése után távozhatnak.

A légi bombázó gyakorlatok tartása alatt a Hortobágy-pusztán való tartózkodásra vonatkozó rendelkezések a gazdasági ügyosztályban, városháza félemelet 12-es szoba, vagy a mátai biztosi hivatalban megtudhatók.

Polgármester.

APRÓHIRDETÉSEK

NYOMOZÓ IRODA

GÁLOCSY legrégibb nyomozó irodája országosan ismert. Zöldfa u. 3 sz. T.: 28-72. 487. 6. 3

LEVELEZÉS

FÉNYES megélhetés jelige alatt levél van a Debreczen kiadójában. 1522

HÁZASSÁG

SÉTAPARTNERT keresek házasság céljából, 40—50 éves, nőtlen úriember személyében. Leveleket a kiadóba kérek „Gyöngyvirág" jelige. 1494

ALKALMAZAST nyer férfi

NEGYKÖZÉP iskolát végzett fiút tanulónak fizetéssel felveszünk Méliusz könyvkereskedés. 1874

ASZTALOS segédet, vegyes munkára keresek. Vangor Antal Kossuth u 7. sz. 1479

ISPÁNT keresek nagy gyakorlattal, Budapest melletti gazdaságba. Simonyi út 20. 1197

JÓ családból való 15 éves, becsületes fiú, kifutónak és kiszolgáláshoz felvétetik, Hajdúlak tanya, kantinos 1442

KOMMENCIÓS kocsis fiával kerestetik, Thaly Kálmán u. 12. 1435

ASZTALOS segédet bútormunkára felveszek, Széchenyi u. 29. 1543

VIZVEZETÉK szerelő segédet felveszek, Batthyány u 15 szerelő műhely. 1544

KŐMŰVES, ki ács munkát is ért, éves uradalmi állásra kerestetik, Pataky, Péterfia u. 53. udvarban. 1541

FODRÁSZSEGÉDET jómunkást felveszek —, Nagy Baltazár u. 14. 1204

KÉZBESITŐ jó bizonyítványokkal jelentkezzen. Csillag könyvkereskedés, vármegyeházával szemben. 1201

KOCSIS, írni, számolni tudó azonnali belépésre felvétetik, Szappanos 18 1209

KOCSIST azonnalra felveszek fakereskedésbe, csak jól számoló és szorgalmas embeek jelentkezzenek Kunkli, Jerikó u. 39. 1210

HÁZMESTER megbizható, takarítással felvétetik, Werbőczy u. 12. 1216

FIATAL szabósegéd felvétetik, Faragó u. 1. 1496

ALKALMAZAST nyer nő

HÖLGYFODRÁSZ segédlány azonnal felvétetik. Kolozsvári, Dégenfel-tér 2. 1180

BEJÁRÓ takarítónő felvétetik, Pannonia szálloda, Piac u. 42 1540

FIATAL munkáslányokat felveszek, Kincsek bőrüzlet, Piac u. 67. 1538

CUKRÁSZDÁBA kiszolgáló kisasszony azonnal felvétetik, Marx Piac u. 44. 1205

ÜGYES kiszolgáló kisasszony, lehetőleg szakmabeli felvétetik, Csillag könyvkereskedésben, vármegyeházával szemben. 1202

ÜGYES lányok felvétetnek, Mester u. 36 szám hátul az udvarban. 1200

JÓ családból való 14—15 éves kifutóleány nem iskolakötelest felveszek fűszerüzlet, Vilmos császár körút 48. 1198

FODRÁSZ kisasszonyt és tanulót felvesz Bíró, Deák Ferenc u. 26. 1498

KERESKEDELMIT végzett, könyvelésben ismerős nőt, nagy vállalat azonnal alkalmaz. „Szép írású" jeligére a kiadóba. 1511

FODRÁSZ üzletbe kislányt kézalá dolgozni felveszek, Rácz, Budai Ézsaiás u. 44. 1212

SZOPTATÓS dada kéthetes gyermekhez felvétetik. Cserepes u. 8. sz., ötödik ajtó. 1213

PERZSASZŐNYEG javításhoz értő tisztességes nő felvétetik, Könyök u. 5. Korsós. 1493

ALKALMAZAST keres nő

JOBB nő állást keres, vagy magános úrhoz, vagy kisebb családhoz. Ajánlatot „Jobb nő" jeligére. 1531

SZERÉNYIGÉNYŰ teljeesn független fiatal nő, magános gazdálkodó úr házvezetését elvállalná. „Otthont keresek" jeligére a kiadóba. 1527

INTELLIGENS kiszolgálóleány, kiszolgálni ajánlkozik. Cím a kiadóban. 1528

ELSŐRENDŰ mosónő mosást vasalást vállal, Czirinkó Lujza, Kandia 15. 1509

HÁZTARTASI ALKALMAZOTT

FŐZŐMINDENES felvétetik, április hó elsejére, kis családhoz. Cím a kiadóban. 212 vv.

MINDENES, bentlakó v bejáró, azonnali belépésre felvétetik Kardos u 17. sz. 1194

MINDENES bentlakó, vagy bejárónő, azonnali belépésre felvétetik, — Kardos u. 17. 1535

ÜGYES mindeneslány azonnalra, vagy elsejére felvétetik, Bíró, Bethlen u. 36. 1452

MINDENES leány felvétetik, április 1-re. Jelentkezés Sámsoni út 12 naponta, este 6—7 óra között. 1503

TAKARITÓNŐT keresek, Ajtó u. 26., délután 3—4 között. 1513

FŐZŐ mindenest azonnal felveszek, Jost, Nádor u. 4 1510

GAZDASSZONYT jól főzőt, baromfihoz értőt, részesedésre, Nyírábrányba keresek. Értekezni: Batthyány u. 8. 1500

BEJÁRÓ főzőnő, hosszabb bizonyítvánnyal egy pár emberhez felvétetik. Jelentkezés délelőtt 10—12 óráig Cím a kiadóban. 1492

AJANLAT

KERÉKPÁRT varrógépet, gramofont, szakszerűen javít Roboz es Hamer Piac u. 8. 1439 5. 4

KIÉGETT zseblámpa elemet, anódot, szárazelemet törött gramofon lemezt veszek Mayer mérnök Kossuth u. 13 911 4. 30

SZAPPANNAK való zsírt szappanra becserél Pál János szappanosmester. Kölcsei u. 8. 147. 4. 19

VÖRÖS alak kapható debreceni műkögyár téglagyárában. Kishegyesi út. 459. Telefon: 10-93. sz. 921 vv.

HASZNÁLT órákat veszek, javítok eladok. — Schiffmann Vendég u. 7 kisállomásnál. 1792 1. 3.

ÉRTÉKES kelengyéjét toledóval is gyorsan kézimunkázzuk. Hozott anyagjait külön bebiztosítottuk „Favorit"ban. Csapó 24. Weisz Sámuelné vállalja. 1560 5. 5.

HONVÉDEKNEK extraruhára posztó érkezett. Ruháját gyorsan elkészítem. Tegdes, Kálvin-tér 19. 3 26. 748

ÉVELŐ NÖVÉNYEK (Iris, phlox, yuka stb) és cserlyék (orgona, spirea, jázmin, 50 fillérért és 1 pengőért tövenként kaphatók Domokos Lajos u. 6. 126 3. 21

LEGOLCSÓBBAN kifogástalanul fest, tisztít. Weisz kelmefestő Arany János u. 29. 1900 vv.

HASZNÁLT varrógépet, rádiót vesz, elad, cserél. Lévay, Kassa út 1. sz. Telefon: 33-94. 635 4. 5

CIÁNOZ vizsgál, zsíriszktelenít felelősséggel Kiss, Méliusz-tér 7. Telefon: 14-30. veréstemplomnál. 606 11 4.

FÜGEFA több éves, s gyökeres, még régi áron kapható. Hatvan u. 24. házfelügyelőnél. 194

TYUKSZEMVÁGÓ szalonomban vibrációs villanymasszirozást gépel, háznál is végzek, vitéz Sóvágó, Simonffy u. 7. telefon: 24-86. 1488

KÉSZITTESSE öltönyeit garantált műrostmentes szövetekből. Fekete szabómesternél. — Csapó 90. 1542 4. 24.

KISBOCSKAYBAN 2000 négyszögöl szőlőmet ez évre munkába adnám. Érdeklődni Lugossy u 21. alatt. 1523

KERESLET

ÉKSZER javítás. Briliánsat ezüsttárgyat veszek, Pollák Endre aranyműves, Hatvan u 2. sz. 118 4. 10

ARCGŐZÖLŐT, használtat veszek. Címet ármegjelöléssel „Arcgőzölő" jeligére a kiadóba kérem. 1532

TOLLAT legmagasabb napiáron vesz Hangya tollgyüjtő telepe, József kir. herceg u. 71. 1515

ÉLELMISZER, ITAL

SZAMOSMENTI fajalma kapható, Kéky, Rákóczi u. 7. pince. 938 4. 30

TELJES ELLÁTÁS

FIATALEMBER teljes ellátást keres rendes családnál. Önellátott. — Cím a kiadóban. 1203

OKTATÁS

KÖZÉPISKOLA előkészítéshez instruktort keresek. Cím a kiadóba. 1530

HANGSZER

ZONGORA hangolást 15 éves kiváló képzettséggel vállalok. Vargyas L. Nap u. 17. 1218 4. 10

JÓKARBAN levő kitűnő hangú rövid zongora bérbeadó. Csokonai u. 17. sz. 1517

ZONGORA, kitűnő gyártmány eladó. József kir. herceg u. 35. földszint 1. 1490

RADIO

RÁDIÓT javít, elad, villanytszerei Fülöp Csapó u. 35. sz. Telefon: 27-27 IV. 12, 481

RÁDIÓ javítás évtizedes gyakorlattal Szabó műszerésznél. Csapó u 84. sz. telefon: 32-54 1562 5. 26.

BUTOR

NINCSEN tenyes kirakatunk, minden bútort olcsón adunk, Piac u 71 udvarban, Brilline. 1652 3. 31.

HÁLÓSZOBÁK ebédlők, kombinált szobák, konyhaberendezések, Salamon bútorüzletében — Jóminőség előnyös arak Hunyadi u. 2 1505 5. 5.

KÉT nagy fotel (stil) eladó. 9—11-ig. Piac u. 28 C. IV. 1179

AUTO, MOTOR, KERÉKPÁR

EGY finom, jókarban levő ballon Csepel gép eladó. Rakovszky u. 8. 1495

EGY honvédséghez bevonult új kerékpár sürgősen eladó. Értekezni délután, Szent Anna u. 29. házmester. 1524

LAKÁSCSERE

KETTŐSZOBÁS regi berü, minden komforttal (viz, gáz bent) és teljes kényelemmel ellátott kerti lakásomat elcserélném ugyancsak kerti három, vagy négy szobás, komfortos lakással. Cím a kiadóban. 1462 vv

LAKÁSCSERE. Budapesti 2 szoba, hallos, s összkomfortos, melegvizes modern lakásomat elcserélném 3 szobás debrecer hasonlóval, telefon: 26-33. 1501

BUTOROZOTT SZOBA

KÜLÖNBEJÁRATU szépen bútorozott szoba, fürdőszoba használattal kiadó. OTI bérház, harmadik kapu, III. em. 47. 1539

ELVESZETT

ELVESZTETTEM fél barna bőr női kesztyümet péntek fél 6 és 6 óra között. Piac u. 5. sz. től 33 számig. Kérem a megtalálót Piac u. 5. sz. II. emelet, varrodába adja be. 1536

LEVÉLTÁRCÁM elvezett hétfőn a Meteor moziba. Látták aki felvette. 11 gyermekem van, nagyon fontosak az iratok. Kérem juttassa vissza, megjutalmazom Szabó Gyula, Vágóhíd u 3. sz volt bábaképző. 1537

ELVESZETT 2 darab kenyér- és lisztjegy füzet. Becsületes megtaláló illő jutalomban részesül, Vigkedvü Mihály u. 37. szám. 1215

ELVESZETT egy pár szürke kabát ujja. Becsületes megtalálót kérem leadni jutalom ellenében Garay u. 28. 1214

VEGYES

KÉRNÉM azt az illetőt, aki f. hó 22-én este a Németh utcában felvette női arany karórámat, hogy adja le Márton Kálmán u. 3. szám alá, tekintettel, hogy az illető ismerős. 1199

FIGYELEM! Pozsonyi Gyuláné fűszerüzletét, Mester u. 42 szám alatt átvettem. Kérem a hitelezőket legkésőbb 3 napon belül jelentkezzenek Hüse Gábor, Honvéd u. 41. sz. 1498

HASZNÁLT RUHA CIPŐ

ELADÓ két vadonatúj férfiruha, megbizásból, Tóth Gyula szabómester Arany János u. 8. 1533

ALIGHASZNÁLT férfi átmeneti kabát, eladó. Szántó férfi ruha üzlet, Csapó 8. 1506

NŐI tavaszi kabát és férfi fehár ruha, tiszta gyapjú eladó. Csó u. 3. 1526

ÖT darab új, valódi vászon férfi háló ing eladó Hüvelyes u. 10. kapualatti bejárat. 1520

FÉRFI ruhák, női kosztüm, eladó. Nagyállomás, posta melletti feljárat, 8 ajtó. 1499

INGÓSÁG VÉTEL

TÉGLÁT, újat, vagy ócskát, bármely mennyiségben veszek. Csap 39 1529

INGÓSÁG ELADAS

VÁSZON, abrosz és törülközők eladók. Kiss, Bethlen u. 12. 1481

KÖRFÜRÉSZ tengely 2 darab, jutányosan eladó. Széchenyi u. 28. Debreczeninél. 1547

FÜGGŐlámpa 15-ös kör égő eladó. Hatvan u. 24 házfelügyelőnél. 1512

ELADÓ dsztárgyak, delelő lovak szobra. Bihari képek csengő rugannyal vegyes tárgyak, Hajnal u. 7. 1508

FROHNER szállodai felszerelését mai naptól kezdve mindennap kiárusitom, ágynemüt és fehérnemüt, matracokat, paplanokat, szőnyegeket s mindennemü bútorokat. Hatvan u. 68. alatt. 1546

GAZD. ESZKÖZ

VETŐGÉPEK új- és használt állapotban, s egyéb gazdasági eszközök beszerezhetők vitéz Nagy Jánosnál, Hatvan u. 41. 781 4. 27

HAJTOKOCSIT jó állapotban levőt keresek. Címet a pénztárnál kérem leadni 1545 vv

MEZŐGAZDASÁGI gépeket, eszközöket, alkatrészeket, bármilyet elad és vásárol vitéz Nagy János, Hatvan u 41. sz. Telefon: 26-19. 781 4. 27.

INGATLANT KERES MEGVÉTELRE

KÖZELI kertségben megvételre keresek jól termő gyümölcsöst 25—30,000-ig. Részletes leírást „Készpénz" jeligére a kiadóba kérek 1545

ELADÓ HÁZ

BALATON u. 70. számú ház 1100 négyszögöles kerttel eladó. Értekezni Károly Ferenc József út 14. sz. fatelep 1+

ELADÓ Hajdúszoboszlón, Szurmai u. 2. sz., a fürdő közelében ötszáz négyszögöl telek. Cím a kiadóban. 211 vv.

ELADÓ üzletes családiház, 2 szoba, konyha, s spájz, fürdőszoba, külön 1 szoba, konyha, pince, nyári konyha, nagy gyümölcsös, azonnal beköltözhető. Klapka u. 28. 1207

ELADÓ Kurucz u. 5. sz ház, 2 és 1 szobás lakással, istálló, nyári konyha. 1505

ELADÓ ház, Vaspál u. 15. sz. Tócóskert. 1521

ELADÓ HÁZHELY

ELADÓ Hajdúszoboszlón Szurmai u. 2. sz., a fürdő közelében ötszáz négyszögöl telek. Cím a kiadóban. 211 vv.

ELADÓ FÖLD

PENYIGE mellett 117 hold föld eladó. Pécsi és Pap ügyvédek, Iparkamara. 1495 vv.

KÁDÁR dülőben, kövesút mellett 3 hold föld eladó. Értekezni Tanító u. 9. szám 1208

KISBOCSKAY kertben 2250 négyszögöl szőlő eladó. Egyletkert u. 30. sz. 1514

ELADÓ ÁLLAT

ELADÓ 16 darab kasos méh, család ár megtekintéskor. H.-Szoboszló III. ker. Bordán-gát 6 1489

VÁLASZTOTT malacok kaphatók. Hodászi Lukács u. 11. Kincseshegy. 1518

TENYÉSZTÉSRE eladó verestarka üsző, két éves, jutányosan, azonnal. Cím a kiadóban. 1514

ANGORA nyulak eladók, Bethlen u. 25. sz., keresztépület 1211

ANGORA nyulfarm, — törzskönyvezett, 60 darab, ketrecek együtt 1500 pengőért eladó Cím a kiadóban. 1502

Szerkesztésért felelős: PÁLFI JÓZSEF
Kiadásért felelős: IFJ. SZIGETHY GYULA főszerkesztő-igazgató
Kiadja és nyomja a TISZÁNTÚLI KÖNYV- ÉS LAPKIADÓ R. T.
Felelős nyomdaigazgató: SZIGETHY KÁROLY